

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Práva a povinnosti OSVČ v sociálním zabezpečení

Autor bakalářské práce:

Olga Petrášová

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Ing. Miloslav Preininger

© Praha, 2009

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Akademický rok 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Olga Petrášová

obor Veřejná správa a regionální rozvoj - k.s. Cheb

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze
čl. 16 určuje tuto bakalářskou práci.

Název tématu: **Práva a povinnosti OSVČ v sociálním
zabezpečení**

Struktura bakalářské práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Rozbor právního stavu
4. Organizace a provádění sociálního zabezpečení
5. Aplikace v praxi
6. Zhodnocení
7. Závěr
8. Seznam literatury
9. Přílohy

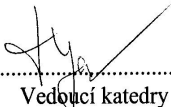
Rozsah původní zprávy: 30 - 40 stran

Seznam odborné literatury:

zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 374/2004 Sb., zákon o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů
další literatura po dohodě s vedoucím BP

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Ing. Miloslav Preininger**

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2009

.....
Vedoucí katedry

.....
Děkan

V Praze dne: 19.11.2008

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Čestně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma **Práva a povinnosti OSVČ v sociálním zabezpečení** vypracovala zcela samostatně a veškerou použitou literaturu a další podkladové materiály, které jsem použila, uvádím v seznamu literatury.

V Chebu dne

Olga Petrášová

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji touto cestou JUDr. Ing. Miloslavu Preiningerovi za vstřícnost a odborné vedení při zpracování mé bakalářské práce. Dále chci poděkovat rodině za podporu a trpělivost.

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA

PRÁVA A POVINNOSTI OSVČ V SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

Duties and discretions of IGEP in the sphere of social security

Souhrn

Ve své bakalářské práci se věnuji tématu práva a povinnosti OSVČ v oblasti sociálního zabezpečení. Hlavním cílem je přiblížit danou problematiku, vysvětlit kdo se považuje za osobu samostatně výdělečně činnou, objasnit právní stav a úlohu ČSSZ a jejích podřízených součástí.

Bakalářskou práci jsem rozdělila do několika kapitol.

K nejdůležitějším patří níže uvedené kapitoly.

V kapitole 3. Rozbor právního stavu se zabývám definicí a rozbohem samostatné výdělečné činnosti. Je v ní uveden rámcový přehled o povinnostech a právech a právní úpravy, kterou jsou práva a povinnosti OSVČ vymezena.

V kapitole 4. Organizace a provádění sociálního zabezpečení jsou uvedeny orgány, které provádí sociální zabezpečení a jejich úkoly v sociálním zabezpečení.

V kapitole 5. Aplikace v praxi jsou přiblíženy základní práva a povinnosti OSVČ a jejich uplatňování v praxi. Jsou zde také nastíněny důsledky neplnění těchto povinností. Pro přiblížení dané problematiky jsou v této kapitole uváděny konkrétní příklady a výpočty.

The summary

In my bachelor work I deal with the topic of rights and duties of OSVČ (self-employed person) in the sphere of social security. The main objective is to clarify the given problems, to explain, who is considered for the self-employed person, to elucidate the legal situation and the role of ČSSZ (Czech Administration of Social Security) and its subordinate divisions

My bachelor work is divided into several chapters. The most important are as follows:

In the chapter 3. Analysis of the legal situation, I deal with a definition and analysis of self-employment. The general overview of duties and rights and legal regulations defining the rights and duties of the self-employed person is stated here.

In the chapter 4. Organization and execution of social security, the authorities that perform social security as well as their tasks in social security are stated here.

In the chapter 5. Application in practice, the basic rights and duties of self-employed person and their application in practice are clarified here. Besides, consequences of non-fulfilment of these rights are outlined here. The real examples and calculations important for clarification of the given problems are stated in this chapter.

Klíčová slova

Sociální zabezpečení, osoba samostatně výdělečně činná, důchodové pojištění, okresní správa sociálního zabezpečení, samostatná výdělečná činnost, měsíční vyměřovací základ, pokuta, práva, povinnosti

Key words

Social security, obligations of employers, pension insurance, district social security administrations, separate gainful activity, monthly assessment basis, penalty, duties, discretions

Obsah

1. ÚVOD	8
2. CÍL PRÁCE A METODIKA	9
2.1. Cíl práce	9
2.2. Metodika práce	9
3. ROZBOR PRÁVNÍHO STAVU	10
3.1. OSVČ-definice a rozbor samostatné výdělečné činnosti	10
3.1.1. Rozlišení samostatné výdělečné činnosti	12
3.1.2. Důvody pro výkon vedlejší samostatné výdělečné činnosti	13
3.2. Právní úprava	15
3.2.1. Zákon o organizace a provádění sociálního zabezpečení	15
3.2.1.1 Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení	16
3.2.1.2 Povinnosti OSVČ	17
3.2.2. Zákon o důchodovém pojištění	19
3.2.2.1 Důchodové pojištění OSVČ vykonávající hlavní činnost.....	19
3.2.2.2 Důchodové pojištění OSVČ vykonávající vedlejší činnost	19
3.2.2.3 Rozhodná částka	19
3.2.2.4 Dobrovolná účast na důchodovém pojištění	20
3.2.2.5 Účast na důchodovém pojištění	20
3.2.2.6 Zánik důchodového pojištění	20
3.2.3. Zákon o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	21
3.2.3.1 Pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti OSVČ.....	21
3.2.3.2 Stanovení vyměřovacího základu pro odvod pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti OSVČ	22
3.2.3.3 Stanovení minimálního vyměřovacího základu pro odvod pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	23

3.2.3.4 Stanovení maximálního vyměřovacího základu pro odvod pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	24
3.2.3.5 Stanovení měsíčního vyměřovacího základu pro placení záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	25
3.2.3.6 Povinnost platit zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	25
3.2.3.7 Přehled o příjmech a výdajích OSVČ	26
3.2.3.8 Penále	27
3.2.3.9 Splatný závazek OSVČ vůči OSSZ a platby	28
4. ORGANIZACE A PROVÁDĚNÍ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ	29
4.1. Organizační uspořádání sociálního zabezpečení	29
4.2. Úkoly orgánů sociálního zabezpečení	29
4.2.1. Ministerstvo práce a sociálních věcí	29
4.2.2. Česká správa sociálního zabezpečení	30
4.2.3. Okresní správy sociálního zabezpečení	30
4.2.4. Ministerstvo obrany, vnitra a spravedlnosti	32
4.2.5. Obce	32
4.2.6. Živnostenské úřady	32
5. APLIKACE V PRAXI	33
5.1. Práva a povinnosti OSVČ dle zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení	33
5.1.1. Oznamovací povinnosti	33
5.2. Účast na důchodovém pojištění	35
5.2.1. Důchodové pojištění a hlavní samostatná výdělečná činnost	35
5.2.2. Důchodové pojištění a vedlejší samostatná výdělečná činnost	35
5.2.3. Důchodové pojištění při výkonu hlavní i vedlejší činnosti	36
5.2.4. Dobrovolná účast na důchodovém pojištění	37
5.2.5. Účast na důchodovém pojištění	37

5.3. Práva a povinnosti OSVČ dle zákona o pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	38
5.3.1. Povinnost OSVČ platit pojistní, doplatek na důchodové pojištění	38
5.3.1.1 OSVČ nezaplatí, nemůže zaplatit pojistné	39
5.3.2. Povinnost OSVČ platit zálohy na pojistné	40
5.3.2.1 Platba zálohy na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti do budoucna	40
5.3.2.2 Snížení měsíčního vyměřovacího základu pro odvod záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	41
5.3.3. Povinnost OSVČ podat přehled o příjmech a výdajích	41
5.3.3.1 Porušení povinnosti podat přehled	42
5.3.3.2 Opravný přehled	42
6. ZHODNOCENÍ	43
7. ZÁVĚR	44
8. SEZNAM LITERATURY	45
9. PŘÍLOHY	46

1. ÚVOD

V bakalářské práci se zabývám právy a povinnostmi osob samostatně výdělečně činných v sociálním zabezpečení. Práci jsem zpracovávala průběžně a vycházela z právního stavu účinného k 31. 12. 2008. V některých případech uvádím zásadní změny, které jsou účinné od 1. 1. 2009.

Pracuji na okresní správě sociálního zabezpečení na oddělení osob samostatně výdělečně činných. Při výkonu svého zaměstnání se velmi často setkávám s tím, že začínající osoby samostatně výdělečně činné neví co, kde, kdy, jak a proč zařídit. Osoby samostatně výdělečně činné (dále jen OSVČ) neznají svá práva a své povinnosti. Neznalost pak může zapříčinit svízelné situace, může dojít k sankcím a postihům za nesplnění nebo porušení povinností vůči správě sociálního zabezpečení, v jejíž působnosti je sociální zabezpečení OSVČ.

Téma pro svou bakalářskou práci jsem si zvolila na základě znalostí právních předpisů a předpisů souvisejících s danou problematikou a na základě zkušeností získaných ve svém zaměstnání. Znalost problematiky práv a povinností OSVČ pokládám za klíčovou jak pro práci úředníků správ sociálního zabezpečení, tak pro samotné osoby samostatně výdělečně činné.

V legislativní úpravě sociálního zabezpečení osob samostatně výdělečně činných došlo v průběhu let od roku 1989 dosud k několika zásadním změnám, takže orientace v dané problematice není jednoduchá. Informace pro širší veřejnost jsou kusé a neucelené. Rozhodla jsem se tedy napsat takovou práci, která by byla přínosem pro orientaci v problematice práv a povinností OSVČ v sociálním zabezpečení.

V bakalářské práci bude podán výčet jednotlivých práv a povinností OSVČ v sociálním zabezpečení, jejich aplikace v praxi a pomocí praktických příkladů přiblížena daná problematika.

Téma bakalářské práce jsem koncipovala se snahou dosáhnout vytyčeného cíle této práce.

2. CÍL PRÁCE A METODIKA

2.1. Cíl práce

Hlavním cílem je přiblížit problematiku práv a povinností OSVČ v sociálním zabezpečení. Ve své práci se budu snažit nastítnit přehled základních předpisů rozhodných k objasnění problematiky práv a povinností OSVČ v sociálním zabezpečení. Podat rámcový přehled práv a povinností OSVČ, který by usnadnil start začínajícím OSVČ a výkon samostatné výdělečné činnosti, pomohl s vyřízením nezbytné podnikatelské administrativy. Budu usilovat o vytvoření pomůcky, která by pomohla těm, kteří vykonávají nebo mají v úmyslu začít vykonávat samostatnou výdělečnou činnost.

Vzhledem k tomu, že se jedná o práva a povinnosti OSVČ, je cílem práce vysvětlit, kdo se považuje pro účely pojištění za osobu samostatně výdělečně činnou. Dále je zapotřebí objasnit právní stav, ze kterého se vychází při stanovení a posuzování práv a povinností OSVČ, především se jedná o zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Protože sociální zabezpečení OSVČ je v působnosti České správy sociálního zabezpečení (dále jen ČSSZ), je také nutné objasnit úlohu ČSSZ a jejích podřízených součástí.

2.2. Metodika práce

K napsání bakalářské práce jsem prostudovala literaturu související s danou problematikou. Vycházela jsem především z právních předpisů, z odborné literatury a z příručky OSVČ. Problematiku jsem konzultovala s vedoucím bakalářské práce.

K dosažení cílů budu ve své práci zachovávat posloupnost témat a proto jsem také tímto způsobem sestavila i obsah jednotlivých kapitol. K přiblížení problematiky a pro názornost v bakalářské práci použiji příklady z praxe a vzory předepsaných

tiskopisů. K ulehčení rychlé orientace v dané oblasti práva, v práci použiji vkládání odkazů do textu, a to na, pro tuto práci důležité, jednotlivé zákony a jejich ustanovení.

3. ROZBOR PRÁVNÍHO STAVU

3.1. OSVČ-definice a rozbor samostatné výdělečné činnosti

Podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, je osobou samostatně výdělečně činnou (OSVČ) ten, kdo vykonává samostatnou výdělečnou činnost.¹

Za výkon samostatné výdělečné činnosti na území ČR se podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění považuje výkon samostatné výdělečné činnosti konané jak na území ČR, tak mimo území ČR, pokud je vykonávána na základě oprávnění k výkonu takové činnosti vyplývající z českých právních předpisů. Uvedené platí v případech, kdy není příslušnost k právním předpisům řešena příslušnou mezinárodní smlouvou o sociálním zabezpečení nebo Nařízením EHS 1408/71 a Nařízením 574/72 (dále jen koordinační nařízení).

Za OSVČ se považuje² pouze osoba, která splňuje následující podmínky

- a) ukončila povinnou školní docházku,
- b) dosáhla věku alespoň 15 let,
- c) vykonává samostatnou výdělečnou činnost nebo spolupracuje při výkonu této činnosti, pokud lze na ni rozdělovat příjmy dosažené výkonem této činnosti a výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení.

Výkonem samostatné výdělečné činnosti se rozumí³

- a) podnikání v zemědělství, je-li fyzická osoba provozující zemědělskou výrobu evidována podle zákona o zemědělství
- b) provozování živnosti na základě oprávnění provozovat živnost podle živnostenského zákona

¹ § 9 zákona ČNR č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

² § 9 odst. 2 zákona ČNR č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

³ § 9 odst. 3 zákona ČNR č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

c) činnost společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti, která je vykonávána pro tuto společnost

Dále se výkonem samostatné výdělečné činnosti též rozumí výkon umělecké nebo jiné tvůrčí činnosti na základě autorskoprávních vztahů. S účinností od 1.1.2009 je výkon umělecké činnosti nebo jiné tvůrčí činnosti na základě autorskoprávních vztahů považována za výkon samostatné výdělečné činnosti vždy a nepodléhá již režimu soustavnosti. Za příjmy ze samostatné výdělečné činnosti těchto OSVČ, se nebudou však považovat příjmy za užití téhož díla

a) jde-li o druhou nebo další licenční smlouvu k dílům provedeným nebo vyhotoveným před 1. lednem 2009, to však neplatí, je-li předmětem druhé nebo další licenční smlouvy aktualizace díla nebo

b) byla-li licenční smlouva uzavřena před 1. lednem 2009.

Za samostatnou výdělečnou činnost se od 1.1.2009 nepovažuje umělecká činnost nebo jiná tvůrčí činnost, z níž příjmy jsou samostatným základem daně příjmů fyzických osob pro zdanění zvláštní sazbou daně.

Dle ustanovení § 7 odst. 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, se jedná o příjmy autorů za příspěvky do novin, časopisů, rozhlasu nebo televize plynoucí ze zdrojů na území České republiky. Tyto jsou samostatným základem daně pro zdanění zvláštní sazbou daně za předpokladu, že jde o příjmy z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému, a to včetně příjmů z vydání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem a úhrn těchto příjmů od téhož plátce nepřesahuje v kalendářním měsíci 7000 Kč.

Za výkon samostatné výdělečné činnosti se považuje výkon jiné činnosti konané na základě oprávnění podle zvláštních předpisů. Vždy se za výkon takové činnosti považuje činnost znalců, tlumočnicků, zprostředkovatelů kolektivních sportů, zprostředkovatelů kolektivních a hromadných smluv podle autorského zákona, rozhodce podle zvláštních právních předpisů a správce konkursní podstaty (insolvenčního správce), včetně předběžného správce, zvláštního správce a vyrovnacího správce.

Dále se za samostatnou výdělečnou činnost považuje i výkon činnosti mandátáře konané na základě mandátní smlouvy uzavřené podle obchodního zákoníku. Za samostatnou výdělečnou činnost se nepovažuje činnost mandátáře konaná na základě mandátní smlouvy uzavřené podle obchodního zákoníku, pokud byla mandátní smlouva uzavřena před 1.1.2004. Pro všechny tyto činnosti je stanoveno, že se za samostatnou výdělečnou činnost považují jediné tehdy, jsou-li konány mimo vztah zakládající účast na nemocenském pojištění a pro mandátní smlouvu, nebyla-li uzavřena v rámci jiné samostatné výdělečné činnosti.

Výdělečná činnost, která nespĺňuje charakter ani jedné z výše uvedených činností, která je vykonávána vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení příjmu je považována za samostatnou výdělečnou činnost. Dnem 1.1.2009 se u této činnosti ruší institut soustavnosti. Za osoby vykonávající tuto činnost lze např. považovat sportovce, kteří svou činnost nekonají na základě živnostenského oprávnění. Za výkon samostatné výdělečné činnosti se však nepovažuje pronájem nemovitostí (jejich částí) a movitých věcí, jsou-li příjmy z pronájmu nemovitostí a movitých věcí zdaňovány podle ustanovení § 9 nebo 10 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3.1.1. Rozlišení samostatné výdělečné činnosti

S účinností od 1.1.2004 je pro posouzení účasti na důchodovém pojištění OSVČ rozhodující charakter vykonávané samostatné výdělečné činnosti, tedy zda se jedná o výkon hlavní samostatné výdělečné činnosti nebo vedlejší samostatné výdělečné činnosti.

Samostatná výdělečná činnost se považuje za hlavní činnost⁴ v období, ve kterém se samostatná výdělečná činnost nepovažuje za vedlejší činnost.

⁴ § 9 odst. 9 zákona ČNR č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

3.1.2. Důvody pro výkon vedlejší samostatné výdělečné činnosti

Samostatná výdělečná činnost se považuje za vedlejší⁵, pokud OSVČ v kalendářním roce

a) vykonávala zaměstnání a příjem ze zaměstnání činil v kalendářním roce alespoň dvanáctinásobek minimální mzdy, která platila k 1.lednu kalendářního roku, za který se posuzovala účast na pojištění.

Od 1. 1. 2009 se samostatná výdělečná činnost považuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, pokud OSVČ vykonávala zaměstnání. Zaměstnáním se rozumí činnost zakládající účast na nemocenském pojištění zaměstnanců a účast na důchodovém pojištění společníků a jednatelů společnosti s ručením omezeným a komandistů komanditní společnosti, jestliže mimo pracovně- právní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni, a dále členů družstva, kteří vykonávají činnost v orgánech družstva mimo pracovněprávní vztah za odměnu, jejíž výše je předem určena, pokud výkon této činnosti není podle stanov družstva považován za výkon práce pro družstvo.

Zaměstnáním se pro účely výkonu vedlejší činnosti rovněž rozumí činnost zakládající účast na sociálním zabezpečení podle právních předpisů státu, s nímž má ČR uzavřenu mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, která obsahuje ustanovení o používání právních předpisů při výdělečné činnosti na území druhého smluvního státu, nebo státu aplikujícím koordinační nařízení.

b) měla nárok na výplatu částečného invalidního nebo plného invalidního důchodu nebo jí byl přiznán starobní důchod.

Podmínka přiznání starobního důchodu se považuje za splněnou, pokud byl důchod přiznán, i když jeho výplata pro některý ze zákonných důvodů nenáleží.

Podmínka nároku na výplatu částečného nebo plného invalidního důchodu se považuje za splněnou v těch kalendářních dnech, za které byl vyplacen.

⁵ § 9 odst. 6 zákona ČNR č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

Za OSVČ vykonávající vedlejší činnost lze považovat i poživatele starobního, částečného invalidního nebo plného invalidního důchodu přiznaného podle cizích právních předpisů, jestliže je starobní, částečný invalidní nebo plný invalidní důchod přiznán resp. vyplácen podle právních předpisů státu, s nímž má ČR uzavřenu mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení nebo státu aplikujícím koordinační nařízení.

c) měla nárok na rodičovský příspěvek⁶, od 1. 1. 2009 též nárok na peněžitou pomoc v mateřství (dále jen PPM) nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu (není-li nárok na PPM), pokud tyto dávky náleží z nemocenského pojištění zaměstnanců.

d) osobně pečovala o osobu mladší 10 let závislou na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo bez ohledu na věk o osobu závislou ve stupni II (středně těžká závislost), III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost), pokud je osoba, o kterou je pečováno, osobou blízkou, nebo žije s OSVČ v domácnosti⁷, není-li osobou blízkou. Za osobu blízkou se považují manželé, příbuzní v řadě přímé, dítě osvojené nebo též dítě převzaté do trvalé péče nahrazující péči rodičů, sourozenci, zeť a snacha, manžel rodiče, a to kteréhokoli z manželů. Domácnost tvoří fyzické osoby, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby. Pečuje-li o osobu, která je závislá na péči jiné osoby, více osob současně, považuje se samostatná výdělečná činnost za vedlejší u té OSVČ, která byla určena písemnou dohodou všech osob, které pečují o závislou osobu, za osobu pečující v největším rozsahu. Nedojde-li k dohodě, považuje se samostatná výdělečná činnost za vedlejší činnost u té OSVČ, která podle rozhodnutí OSSZ pečuje o osobu, která je závislá na péči jiné osoby, v největším rozsahu.

e) vykonávala vojenskou službu v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání.

f) byla nezaopatřeným dítětem

Za nezaopatřené dítě se považuje dítě, které se soustavně připravuje na budoucí povolání, a to nejdéle do 26. roku věku. Soustavnou přípravou na budoucí povolání

⁶ § 30 zákona ČNR č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů

⁷ § 115 zákona ČNR č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

se rozumí studium na středních nebo vysokých školách. Za nezaopatřené dítě se považuje rovněž osoba studující při zaměstnání nebo formou kombinovaného studia.

g) byla ve vazbě nebo výkonu trestu odnětí svobody déle než tři kalendářní měsíce.

S účinností od 1. 1. 2009 je zrušen tento důvod pro výkon vedlejší samostatné výdělečné činnosti.

Samostatná výdělečná činnost se považuje za vedlejší činnost v těch kalendářních měsících, v nichž po celý měsíc byla vykonávána samostatná výdělečná činnost a současně trvaly důvody pro výkon vedlejší samostatné výdělečné činnosti. Byla-li samostatná výdělečná činnost vykonávána jen po část kalendářního měsíce, je tato část kalendářního měsíce považována za výkon vedlejší činnosti, pokud současně trvaly výše uvedené skutečnosti.

3.2. Právní úprava

Organizaci a provádění sociálního zabezpečení OSVČ, důchodové pojištění OSVČ, pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti OSVČ upravuje zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. S účinností od 1.1.2009 dochází ke změnám těchto zákonů. Nemocenské pojištění OSVČ bylo do 31.12.2008 upraveno zákonem č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení. Dnem 1. ledna 2009 nabývá účinnosti zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

3.2.1. Zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

Tento zákon upravuje organizační uspořádání sociálního zabezpečení, působnost a úkoly orgánů sociálního zabezpečení. Dále upravuje úkoly organizací v sociálním

zabezpečení, povinnosti občanů při provádění sociálního zabezpečení. Tento zákon také upravuje ukládání pokut v případě porušení povinností daných organizacím, občanům, OSVČ. Předmětem úpravy tohoto zákona je též řízení ve věcech nemocenského pojištění, důchodového pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

3.2.1.1 Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení

Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ) se řídí⁸

a) místem trvalého pobytu OSVČ nebo místem hlášeného pobytu v ČR, jde-li o cizince⁹ a to pro

- vedení evidence pro účely důchodového pojištění OSVČ,
- kontrolu plnění povinností plátců (OSVČ) pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- vybírání pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, vydávání potvrzení pro OSVČ o výši měsíčního vyměřovacího základu pro stanovení záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti pro účely nároku na dávky státní sociální podpory.

b) nemá-li OSVČ místo trvalého pobytu na území ČR, popřípadě, jde-li o cizince, místo hlášeného pobytu na území ČR, řídí se místní příslušnost místem výkonu samostatné výdělečné činnosti. Je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti, je místně příslušná OSSZ, v jejímž obvodu podle prohlášení OSVČ převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti.

V řízení ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti se místní příslušnost OSSZ řídí místem trvalého pobytu OSVČ, popřípadě, jde-li o cizince, místem hlášeného pobytu v ČR, a nemá-li OSVČ hlášený ani

⁸ § 7 zákona ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

⁹ § 93 zákona ČNR č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů

trvalý pobyt v ČR a její místo trvalého pobytu je v cizině, místem výkonu samostatné výdělečné činnosti na území ČR; je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti je místně příslušná okresní správa sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu podle prohlášení OSVČ převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti.

3.2.1.2 Povinnosti OSVČ

OSVČ je povinna oznámit příslušné OSSZ den¹⁰

- * zahájení (opětovného zahájení) samostatné výdělečné činnosti nebo spolupráce při výkonu samostatné výdělečné činnosti s uvedením dne, od kterého je oprávněna tuto činnost vykonávat
- * ukončení, přerušení samostatné výdělečné činnosti
- * zániku oprávnění vykonávat samostatnou výdělečnou činnost
- * od kterého jí byl pozastaven výkon samostatné výdělečné činnosti
- * od kterého netrvá důvod výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti, pokud OSVČ ohlásila a doložila vznik těchto skutečností pro účely výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti

OSVČ, která spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti, je povinna oznámit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení též den úmrtí OSVČ, s níž spolupracuje, a zda pokračuje v živnostenském podnikání či nikoliv.

Oznamovací povinnosti je OSVČ povinna splnit nejpozději do osmého dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž nastala skutečnost, která zakládá takovou povinnost.

Oznamovací povinnost o zahájení samostatné výdělečné činnosti plní OSVČ na předepsaném tiskopise¹¹.

¹⁰ § 48 zákona ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

¹¹ § 48b zákona ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

Oznamovací povinnost o ukončení samostatné výdělečné činnosti, o zániku oprávnění vykonávat samostatnou výdělečnou činnost, o dni pozastavení výkonu samostatné výdělečné činnosti, o dni, od kterého pominuly důvody pro výkon vedlejší samostatné výdělečné činnosti plní osoba samostatně výdělečně činná písemnou formou.

OSVČ se může přihlásit k účasti na důchodovém pojištění¹² v kalendářním roce, a to kdykoliv v jeho průběhu, a v následujícím kalendářním roce za předchozí kalendářní rok nejpozději v den, ve kterém podává přehled o příjmech a výdajích¹³ za kalendářní rok, za který se k této účasti přihlašuje. Po uplynutí lhůty k podání přihlášky nelze tuto přihlášku podat.

Přihlášky k účasti na důchodovém pojištění se podávají na předepsaných tiskopisech.

Odhláška z účasti na důchodovém pojištění musí mít písemnou formu.

OSVČ, která samostatnou výdělečnou činnost provozuje na základě oprávnění podle živnostenského zákona, může oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti a přihlášky k účasti na důchodovém pojištění a odhlášky učinit na předepsaném tiskopise u příslušného živnostenského úřadu; povinnost učinit tato hlášení u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení se v tomto případě považuje za splněnou¹⁴.

S účinností od 1.1.2009 není OSVČ povinna dokládat důvody, pro které je samostatná výdělečná činnost považována za vedlejší činnost, pokud Česká správa sociálního zabezpečení (dále ČSSZ) údaj o těchto důvodech vede ve své evidenci, nebo má možnost si tento údaj obstarat v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup, ČSSZ je povinna tyto důvody zveřejnit na svých webových stránkách.

¹² § 48a zákona ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

¹³ § 15 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴ § 48d zákona ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

3.2.2. Zákon o důchodovém pojištění

Zákon o důchodovém pojištění upravuje nároky na důchody, způsob stanovení výše důchodů, podmínky pro jejich výplatu, a také stanoví, kdo se považuje za OSVČ, podmínky účasti na důchodovém pojištění OSVČ a kdy se samostatná výdělečná činnost považuje za hlavní a kdy za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost.

3.2.2.1 Důchodové pojištění OSVČ vykonávající hlavní činnost

Je-li v kalendářním roce vykonávána hlavní činnost, pak je OSVČ vždy důchodově pojištěna¹⁵. Z hlediska posouzení účasti na důchodovém pojištění není rozhodující, jaké částky příjmů po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, OSVČ v kalendářním roce z výkonu své činnosti dosáhla a od 1.1.2009 není rozhodující jakého dosáhla daňového základu.

3.2.2.2 Důchodové pojištění OSVČ vykonávající vedlejší činnost

OSVČ je v kalendářním roce účastna důchodového pojištění po dobu, po kterou vykonávala vedlejší činnost, pokud její příjem z vedlejší činnosti dosáhl v kalendářním roce aspoň rozhodné částky¹⁶. Od 1.1.2009 se za příjem ze samostatné výdělečné činnosti pro účely zákona o důchodovém pojištění považuje daňový základ OSVČ. Za daňový základ se u OSVČ, která není povinna podávat daňové přiznání, považuje příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu vynaložených výdajů.

3.2.2.3 Rozhodná částka

Rozhodná částka činí 2,4násobek částky, která se stanoví jako součin všeobecného vyměřovacího základu¹⁷ za kalendářní rok, který o dva roky předchází kalendářnímu roku, za který se posuzuje účast na důchodovém pojištění, a přepočítacího koeficientu¹⁸ pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu.

Rozhodná částka se sníží o jednu dvanáctinu za každý kalendářní měsíc, v němž po celý měsíc nebyla vykonávána vedlejší činnost, a za každý kalendářní měsíc, v němž po celý měsíc OSVČ vykonávající vedlejší činnost měla nárok na výplatu

¹⁵ § 10 odst. 1 zákona ČNR č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

¹⁶ § 10 odst. 2 zákona ČNR č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷ § 17 odst. 2 zákona ČNR č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

¹⁸ § 17 odst. 4 zákona ČNR č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

nemocenského nebo peněžité pomoci v mateřství z nemocenského pojištění OSVČ; od 1.1.2009 se za období nároku na výplatu nemocenského považuje též období prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti (karantény), za které se nemocenské OSVČ nevyplácí.

Pokud byla v kalendářním roce vykonávána hlavní i vedlejší činnost je nutné, ve vztahu k posouzení účasti na důchodovém pojištění za dobu výkonu vedlejší činnosti, rozdělit příjem (daňový základ) na částku připadající na hlavní a na vedlejší činnost.

3.2.2.4 Dobrovolná účast na důchodovém pojištění

OSVČ, které za dobu výkonu vedlejší činnosti nevznikne povinná účast na důchodovém pojištění dosažením stanovené hranice příjmu (daňového základu), má možnost přihlásit se k tomuto pojištění za příslušný kalendářní rok¹⁹ nejpozději v den podání přehledu o příjmech a výdajích za tento rok.

3.2.2.5 Účast na důchodovém pojištění

Účast na důchodovém pojištění vzniká²⁰ dnem 1. ledna kalendářního roku, ve kterém byly splněny podmínky, nebo za který se OSVČ přihlásila k účasti na důchodovém pojištění, anebo prvním dnem kalendářního měsíce, v jehož průběhu se z vedlejší činnosti, která nezakládá účast na důchodovém pojištění, stala hlavní činností.

Účast na důchodovém pojištění vzniká dnem zahájení samostatné výdělečné činnosti, nejdříve však dnem, od kterého je OSVČ oprávněna samostatnou výdělečnou činnost vykonávat.

3.2.2.6 Zánik důchodového pojištění

Účast na důchodovém pojištění zaniká²¹ dnem 31. prosince kalendářního roku, ve kterém byly splněny podmínky pro účast na důchodovém pojištění, nebo za který se přihlásila k účasti na důchodovém pojištění, anebo posledním dnem kalendářního měsíce, v jehož průběhu se z hlavní činnosti stala vedlejší činnost, která nezakládá účast

¹⁹ § 10 odst. 4 zákona ČNR č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

²⁰ § 10 odst. 5 zákona ČNR č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

²¹ § 10 odst. 6 zákona ČNR č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

na důchodovém pojištění. Účast na pojištění OSVČ však zaniká nejpozději dnem, v němž došlo k ukončení (přerušení) samostatné výdělečné činnosti, dnem, kterým zaniklo OSVČ oprávnění vykonávat samostatnou výdělečnou činnost, dnem, od kterého OSVČ podle svého prohlášení přestala vykonávat samostatnou výdělečnou činnost soustavně (platí do 31.12.2008), dnem, od kterého byl OSVČ pozastaven výkon její činnosti.

3.2.3. Zákon o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Tento zákon upravuje pojistné na sociální zabezpečení.

3.2.3.1 Pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti OSVČ

OSVČ je povinna platit pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pokud je účastna důchodového pojištění, zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a doplatek na pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti²²; OSVČ je povinna platit pojistné na nemocenské pojištění, pokud je účastna nemocenského pojištění²³.

Charakter vykonávané samostatné výdělečné činnosti ovlivňuje stanovení minimálního vyměřovacího základu pro odvod pojistného OSVČ, která je v kalendářním roce účastna důchodového pojištění. Minimální vyměřovací základ je zvlášť upraven pro výkon hlavní a pro výkon vedlejší činnosti, pokud jsou tyto činnosti vykonávány v kalendářním roce jako jediné. Je-li v kalendářním roce vykonávána hlavní i vedlejší činnost, vychází se ze složeného vyměřovacího základu.

Charakter vykonávané samostatné výdělečné činnosti dále ovlivňuje povinnost platit zálohy na pojistné. OSVČ vykonávající hlavní činnost je povinna platit zálohy na pojistné vždy, bez ohledu na výši dosaženého daňového základu. Při výkonu vedlejší

²² § 13 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

²³ § 14c zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

činnosti vzniká povinnost platit zálohy na pojistné, buď na základě povinné účasti na důchodovém pojištění v předchozím kalendářním roce, nebo podáním přihlášky k účasti na důchodové pojištění.

3.2.3.2 Stanovení vyměřovacího základu pro odvod pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti OSVČ

Vyměřovacím základem²⁴ pro odvod pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti OSVČ je částka, kterou si OSVČ určí. Určený vyměřovací základ však nesmí činit méně než 35 % před rokem 2004, 40 % v roce 2004, 45 % v roce 2005 a od roku 2006 50 % rozdílu mezi příjmy a vynaloženými výdaji, s účinností od 1. 1. 2009 nesmí činit méně než 50 % daňového základu a zároveň nesmí činit méně než minimální vyměřovací základ a více jak maximální vyměřovací základ.

Daňovým základem z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti se rozumí základ daně nebo dílčí základ daně²⁵, a to i v případě, kdy příjmy OSVČ jsou osvobozeny od daně z příjmů.

Za daňový základ se u OSVČ, která je poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou²⁶ považuje rozdíl mezi předpokládanými příjmy a předpokládanými výdaji, z něhož se vychází při výpočtu daně z příjmů stanovené paušální částkou.

Daňový základ v případě, když je v kalendářním roce vykonávána hlavní a vedlejší činnost, která svým rozsahem nezakládá účast na důchodovém pojištění, činí poměrnou část daňového základu. Ta se stanoví tak, že se daňový základ vydělí počtem kalendářních měsíců, v nichž byla alespoň po část měsíce vykonávána samostatná výdělečná činnost. Výsledná částka se vynásobí počtem kalendářních měsíců, v nichž byla alespoň po část měsíce vykonávána hlavní činnost.

²⁴ § 5a zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

²⁵ § 7 zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

²⁶ § 7a zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

3.2.3.3 Stanovení minimálního vyměřovacího základu pro odvod pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Minimální vyměřovací základ se stanoví jako součin minimálního měsíčního vyměřovacího základu a počtu kalendářních měsíců, v nichž byla hlavní nebo vedlejší činnost vykonávána alespoň po část kalendářního měsíce. Do tohoto počtu se nezapočítávají kalendářní měsíce, kdy OSVČ měla po celý kalendářní měsíc nárok na nemocenské nebo peněžitou pomoc v mateřství z nemocenského pojištění OSVČ. Minimální měsíční vyměřovací základ²⁷ OSVČ vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost činí nejméně 40 % v roce 2004, 45 % v roce 2005 a 50 % od roku 2006 částky stanovené jako polovina průměrné mzdy. Od 1. 1. 2009 nejnižší měsíční vyměřovací základ činí nejméně 25 % průměrné mzdy při výkonu hlavní výdělečné činnosti.

U výkonu pouze vedlejší samostatné výdělečné činnosti činí minimální vyměřovací základ nejméně 10 % průměrné mzdy.

Za průměrnou mzdu²⁸ se považuje částka, která se vypočte jako součin všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok, který o dva roky předchází kalendářnímu roku, pro který se průměrná vzda zjišťuje, a přepočítacího koeficientu pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu.

Minimální měsíční vyměřovací základ OSVČ, která v kalendářním roce vykonávala hlavní a vedlejší činnost a za dobu výkonu vedlejší činnosti je účastna důchodového pojištění se stanoví buď jako součet dílčího vyměřovacího základu z hlavní činnosti a dílčího vyměřovacího základu z vedlejší činnosti, nebo součet dílčího vyměřovacího základu z hlavní činnosti a poměrné části vyměřovacího základu z vedlejší činnosti. Za minimální vyměřovací základ se považuje vyšší z těchto součtů. Dílčí vyměřovací základy odpovídají minimálním vyměřovacím základům stanoveným pro hlavní a vedlejší činnost.

²⁷ § 14 odst. 6 zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

²⁸ § 14 odst. 2 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

3.2.3.4 Stanovení maximálního vyměřovacího základu pro odvod pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Maximální vyměřovací základ OSVČ pro odvod pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za rok 2007 je 486 000 Kč²⁹. Od roku 2008 se pak zvyšuje na 48násobek průměrné mzdy³⁰. Maximální vyměřovací základ se do 31.12.2007 snižoval o částku 40 500 Kč za každý kalendářní měsíc, v němž OSVČ vykonávající samostatnou výdělečnou činnost měla nárok na nemocenské dávky z nemocenského pojištění OSVČ, vykonávala službu v ozbrojených silách (civilní službu) a za kalendářní měsíc, v němž nebyla samostatná výdělečná činnost vykonávána. S účinností od 1. 1. 2008 se maximální vyměřovací základ nesnižuje o jeho poměrnou část.

Byla-li OSVČ v kalendářním roce také zaměstnancem a součet vyměřovacího základu nebo úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance a vyměřovacího základu OSVČ přesáhl maximální vyměřovací základ OSVČ, sníží se o přesahující částku nejprve vyměřovací základ OSVČ, je-li částka vyšší než vyměřovací základ OSVČ, sníží se o zbytek přesahující částky vyměřovací základ nebo úhrn vyměřovacích základů zaměstnance. Vyměřovací základ ze zaměstnání dokládá OSVČ potvrzením, které je povinen zaměstnavatel písemně potvrdit zaměstnanci na jeho žádost, a to do 8 dnů ode dne obdržení žádosti³¹.

V případě, že OSVČ doloží potvrzení ze zaměstnání o dosažení maximálního vyměřovacího základu v kalendářním roce, není tato OSVČ povinna platit zálohy na pojistné od měsíce, ve kterém OSSZ tuto skutečnost oznámila a doložila, a to až do kalendářního měsíce, který předchází měsíci, ve kterém byl nebo měl být podán přehled za kalendářní rok, který následuje po kalendářním roce, v němž tato OSVČ dosáhla maximálního vyměřovacího základu³². Pro účely stanovení maximálního

²⁹ § 5a odst. 3 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

³⁰ § 15a odst. 5 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

³¹ § 15a odst. 3 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

³² § 15a odst. 7 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

vyměřovacího základu nelze přihlížet k příjmům, z nichž bylo placeno pojistné podle cizích právních předpisů.

3.2.3.5 Stanovení měsíčního vyměřovacího základu pro placení záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Měsíční vyměřovací základ OSVČ pro placení záloh před 1.1.2009 byla částka, kterou si OSVČ určila. Jestliže OSVČ vykonávala samostatnou výdělečnou činnost v předchozím kalendářním roce, bez ohledu na její charakter, stanovila se výše měsíčního vyměřovacího základu procentní sazbou. Výše měsíčního vyměřovacího základu činila nejméně 35 % před rokem 2004, 40 % v roce 2004, 45 % v roce 2005, od roku 2006 50 % z rozdílu mezi příjmy a vynaloženými výdaji, který připadal v průměru na jeden kalendářní měsíc výkonu samostatné výdělečné činnosti.

S účinností od 1.1.2009 si již OSVČ nemůže určit výši měsíčního vyměřovacího základu pro placení záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen zálohy na pojistné). Vykonávala-li OSVČ samostatnou výdělečnou činnost v předcházejícím kalendářním roce, činí výše měsíčního vyměřovacího základu 50 % z částky rovnající se průměru, který z daňového základu předchozího roku připadá na jeden kalendářní měsíc. Měsíční vyměřovací základ však činí nejméně při výkonu hlavní výdělečné činnosti 25 % průměrné mzdy, při výkonu vedlejší výdělečné činnosti 10 % průměrné mzdy.

3.2.3.6 Povinnost platit zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

OSVČ vykonávající v kalendářním roce hlavní činnost je povinna platit zálohy na pojistné vždy³³, bez ohledu na výši dosažených příjmů po odpočtu výdajů, od 1. 1. 2009 bez ohledu na výši dosaženého daňového základu, v předchozím kalendářním roce.

OSVČ vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost je povinna platit zálohy na pojistné v případě, že její příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu

³³ § 13a odst. 1 písm. c) zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení za předcházející kalendářní rok dosáhl výše zakládající povinnou účast na důchodovém pojištění³⁴. Od 1. 1. 2009 v případě, že její daňový základ za předchozí kalendářní rok dosáhl výše zakládající povinnou účast na důchodovém pojištění. Povinnost trvá od měsíce, ve kterém byl (měl být) podán přehled o příjmech a výdajích, do měsíce, který předchází kalendářnímu měsíci, ve kterém byl (měl být) podán přehled o příjmech a výdajích za následující kalendářní rok.

Povinnost platit zálohy na pojistné vzniká OSVČ vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost také podáním přihlášky k účasti na důchodovém pojištění, a to za kalendářní měsíc, ve kterém byla přihláška podána, až do měsíce předcházejícího měsíci, v němž byl (měl být) podán přehled o příjmech a výdajích za kalendářní rok, na který se OSVČ přihlásila k účasti na pojištění.

S účinností do 31. 12. 2008 byla záloha na pojistné splatná od prvního dne kalendářního měsíce, na který se platí, do osmého dne následujícího kalendářního měsíce. S účinností od 1. 1. 2009 je záloha na pojistné za kalendářní měsíc splatná od prvního do dvacátého dne následujícího kalendářního měsíce. Zálohy na pojistné se platí na jednotlivé celé kalendářní měsíce.

Výše zálohy na pojistné se stanoví procentní sazbou³⁵ z měsíčního vyměřovacího základu. Do 31. 12. 2008 činila tato sazba 29,6 % na důchodové pojištění a na státní politiku zaměstnanosti, od 1. 1. 2009 činí 29,2 % na důchodové pojištění a na státní politiku zaměstnanosti.

3.2.3.7 Přehled o příjmech a výdajích OSVČ

OSVČ, která alespoň po část kalendářního roku vykonávala samostatnou výdělečnou činnost, je povinna podat příslušné OSSZ nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podat daňové přiznání za tento kalendářní rok, na předepsaném tiskopise přehled o příjmech a výdajích za tento kalendářní rok. Povinnost podat přehled o příjmech a výdajích mají i ty OSVČ, které nejsou povinny podávat daňové přiznání, ale vykonávají v kalendářním roce, za který se přehled o příjmech a výdajích podává,

³⁴ § 10 odst. 2 a3 zákona ČNR č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

³⁵ § 7 odst. 1 písm. c) zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

samostatnou výdělečnou činnost. Tyto osoby mají povinnost podat přehled o příjmech a výdajích ve lhůtě do 31. července kalendářního roku následujícího po roce, v němž byla samostatná výdělečná činnost vykonávána.

V případě, že OSVČ zpracovává daňové přiznání daňový poradce, je OSVČ povinna toto doložit do 30. dubna kalendářního roku, ve kterém má povinnost podat daňové přiznání za předcházející kalendářní rok.

Pokud chce být OSVČ, z hlediska důchodového pojištění, považována za OSVČ vykonávající vedlejší činnost, je nutné uvést do přehledu o příjmech a výdajích některý z důvodů pro výkon vedlejší samostatné výdělečné činnosti. Pokud OSVČ tyto skutečnosti v přehledu o příjmech a výdajích uvede, je povinna tyto údaje doložit, a to nejpozději s tímto přehledem-účinností do 31. 12. 2008, s účinností od 1. 1. 2009 nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž tento přehled podala.

OSVČ, která je poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou, uvádí na přehledu též tento údaj a je povinna příslušné OSSZ předložit nejpozději-s účinností do 31. 12. 2008 v den, ve kterém podává (měla podat) přehled o příjmech a výdajích, -s účinností o 1. 1. 2009 nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byl (měl být) přehled podán, protokol o platbě daně z příjmů paušální částkou.

Údaj v přehledu o příjmech a výdajích o určeném vyměřovacím základu nemůže být dodatečně měněn s výjimkou opravného přehledu.

3.2.3.8 Penále

OSVČ, která zaplatí pojistné v nižší částce anebo nezaplatí pojistné ve stanovené lhůtě, je povinna platit penále³⁶. S účinností od 1. 1. 2007 se snížila sazba penále z 0,1 % na 0,05 % dlužné částky za každý kalendářní den, za který nebylo pojistné zapláceno ve stanovené lhůtě anebo výši.

Penále se neplatí za dobu, kdy OSVČ nevykonává samostatnou výdělečnou činnost, za dobu od vstupu OSVČ do likvidace, za dobu ode dne následujícího po dni vydání platebního výměru do dne předcházejícímu dni jeho vykonatelnosti, pokud

³⁶ § 20 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

dlužné pojistné bylo zapláceno do dne vykonatelnosti platebního výměru, dále za dobu ode dne vydání rozhodnutí o prohlášení konkursu na majetek OSVČ do dne právní moci usnesení soudu o zrušení konkursu. Penále OSVČ neplatí za dobu od právní moci usnesení soudu, kterým byl zamítnut insolvenční návrh proto, že majetek OSVČ nepostačuje k úhradě nákladů insolvenčního řízení, nebo kterým byl zrušen konkurs po zjištění soudu, že majetek OSVČ je nepostačující k uspokojení věřitelů. S účinností od 21.8.2008 OSVČ neplatí penále za dobu ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí krajského soudu do 8. dne po nabytí právní moci rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, která byla podána proti rozhodnutí krajského soudu, jímž bylo zrušeno rozhodnutí ČSSZ o povinnosti zaplatit pojistné, pokud bylo pojistné uhrazeno do tohoto dne. Pokud nebylo uhrazeno, platí se penále od data nabytí právní moci rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti.

3.2.3.9 Splatný závazek OSVČ vůči OSSZ a platby

Má-li OSVČ splatný závazek vůči OSSZ, použije se její platba³⁷ v pořadí:

- 1) pokuty,
- 2) nejstarší nedoplatky pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- 3) běžné platby pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- 4) penále z dlužného pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- 5) nejstarší nedoplatky pojistného na nemocenské pojištění,
- 6) běžné platby pojistného na nemocenské pojištění,
- 7) penále z dlužného pojistného na nemocenské pojištění.

S účinností od 1. 1. 2009 se pořadí úhrady pohledávek změnilo:

- 1) nejstarší nedoplatky pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

³⁷ § 22a odst. 2 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

- 2) běžné platby pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- 3) penále z dlužného pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- 4) pokuty.

4. ORGANIZACE A PROVÁDĚNÍ SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

4.1. Organizační uspořádání sociálního zabezpečení

Organizační uspořádání sociálního zabezpečení upravuje zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

Sociální zabezpečení provádí orgány sociálního zabezpečení. Těmito orgány jsou Ministerstvo práce a sociálních věcí, Česká správa sociálního zabezpečení, okresní správy sociálního zabezpečení, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo obrany. Na úseku sociálního zabezpečení vykonávají působnost též obecní úřady a obecní živnostenské úřady.

4.2. Úkoly orgánů sociálního zabezpečení

4.2.1. Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen ministerstvo) má za úkol řídit a kontrolovat výkon státní správy v sociálním zabezpečení, zajišťovat úkoly vyplývající z mezinárodních smluv v sociálním zabezpečení a úkoly související s dalším rozvojem sociálního zabezpečení. Řídí Českou správu sociálního zabezpečení. Ministerstvo posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního a odvolacího řízení správního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku úřadu práce.

Ministr práce a sociálních věcí může odstraňovat případné tvrdosti při provádění sociálního zabezpečení, případně může tímto pověřit správu sociálního zabezpečení.

4.2.2. Česká správa sociálního zabezpečení

Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen ČSSZ) je organizační složkou státu. Je největší finančně správní institucí státní správy České republiky. Vybrané pojistné na sociální zabezpečení a příspěvky na státní politiku zaměstnanosti tvoří více než jednu třetinu příjmů státního rozpočtu. ČSSZ se stará o záležitosti více než osmi milionů klientů, a to po stránce výplaty dávek důchodového a nemocenského pojištění.

ČSSZ rozhoduje o dávkách důchodového pojištění, o povinnosti občana vrátit dávku důchodového pojištění neprávem vyplacenou, o povinnosti organizace nahradit částky neprávem vyplacené na dávce důchodového pojištění, o odvoláních proti rozhodnutím vydaných okresními správami sociálního zabezpečení, o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, o převodech důchodových práv. ČSSZ vymáhá neprávem vyplacené částky na dávkách důchodového pojištění a vymáhá jejich vrácení, jedná před soudem v řízení o přezkoumání rozhodnutí ve věcech sociálního zabezpečení.

Plní také úkoly vyplývající z mezistátních úmluv o sociálním zabezpečení a podle koordinačních nařízení Evropské unie je styčným orgánem vůči zahraničním institucím pro peněžité dávky v nemoci a mateřství, důchody a peněžité dávky v případě pracovních úrazů a nemocí z povolání. ČSSZ zajišťuje vydávání tiskopisů. V neposlední řadě ČSSZ řídí a kontroluje činnost okresních správ sociálního zabezpečení

4.2.3. Okresní správy sociálního zabezpečení

Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ) jsou vnitřní organizační jednotky ČSSZ, jsou zřizovány pro obvody, které jsou shodné s územními obvody okresů. Na území hlavního města Prahy vykonávají působnost OSSZ Pražské správy sociálního zabezpečení.

OSSZ v rámci své působnosti rozhodují ve sporných případech o vzniku a zániku důchodového pojištění, o správnosti zápisu v evidenčním listu důchodového pojištění, rozhodují o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně záloh, o penále a o přirážce k pojistnému na sociální zabezpečení a o zřízení zástavního práva, v případě dluhu na pojistném na sociální zabezpečení

a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na penále. Dále rozhodují o pokutách za nesplnění povinností organizací a osob samostatně výdělečně činných v sociálním zabezpečení. V jednotlivých případech rozhodují o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení. OSSZ rozhodují o době a rozsahu péče osoby pečující osobně o osobu závislou na péči jiné osoby, o tom, zda OSVČ pečuje o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby.

K dalším úkolům OSSZ patří vedení potřebné statistiky a účetní evidence, vedení evidence pro účely důchodového pojištění OSVČ a občanů dobrovolně účastných důchodového pojištění. Sepisují žádosti o dávky důchodového pojištění, opatřují a předkládají ČSSZ podklady pro rozhodnutí o dávkách důchodového pojištění a pro vymáhání neprávem vyplacených částek těchto dávek.

OSSZ poskytují občanům a organizacím odbornou pomoc ve věcech sociálního zabezpečení.

Při plnění úkolů OSSZ kontrolují plnění povinností občanů a organizací v sociálním zabezpečení a plnění povinností plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Vybírají pojistné a vymáhají pohledávky ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, jsou oprávněny provádět správní výkon rozhodnutí.

OSSZ posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů, vyrozumívají ošetřujícího lékaře o tom, že občan dočasně práce neschopný, byl uznán invalidní na základě soudního řízení o žalobě.

V případech, kdy organizace neplní povinnosti při provádění důchodového pojištění, mohou OSSZ převzít plnění některých těchto povinností a v případech, kdy podnikatel neplní závazky vůči státu, navrhuje OSSZ živnostenskému úřadu zrušení živnostenského oprávnění podnikateli.

Na žádost OSVČ OSSZ vydávají potvrzení o výši měsíčního vyměřovacího základu pro účely posouzení nároku na dávky státní sociální podpory.

S účinností od 1. 1. 2009 došlo ke změnám při provádění úkolů okresních správ sociálního zabezpečení v oblasti nemocenského pojištění. Úkoly OSSZ v oblasti nemocenského pojištění jsou zakotveny v zákoně č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

4.2.4. Ministerstvo obrany, vnitra a spravedlnosti

Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti provádí, řídí a kontroluje důchodové pojištění vojáků z povolání, příslušníků Policie České republiky, příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky, příslušníků Bezpečnostní informační služby a příslušníků Úřadu pro zahraniční styky a informace, příslušníků Vězeňské služby České republiky.

4.2.5. Obce

Obecní úřad rozhoduje o ustanovení zvláštního příjemce dávky důchodového pojištění a dohlíží nad plněním jeho povinností.

4.2.6. Živnostenské úřady

Živnostenské úřady přijímají od osob samostatně výdělečně činných, které samostatnou výdělečnou činnost provozují na základě oprávnění podle živnostenského zákona³⁸, oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti, přihlášky k účasti na důchodovém pojištění a na nemocenském pojištění, odhlášky z účasti na nemocenském pojištění, hlášení o vzniku nebo zániku oprávnění provozovat živnost, pozastavení nebo přerušení výkonu živnosti, a to s uvedením dne, ke kterému tyto skutečnosti nastaly.

Živnostenské úřady výše uvedené skutečnosti oznamují ve stanovené lhůtě³⁹, příslušným okresním správním sociálního zabezpečení.

³⁸ § 9 odst. 3 písm. b) zákona ČNR č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

³⁹ § 45a odst. 6 zákona ČNR č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

5. APLIKACE V PRAXI

5.1. Práva a povinnosti OSVČ dle zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

5.1.1. Oznamovací povinnosti

1) Každý, kdo zahájí nebo znovu zahajuje samostatnou výdělečnou činnost nebo spolupráci, musí toto oznámit okresní, v Praze Pražské nebo v Brně Městské správě sociálního zabezpečení (OSSZ). Oznámení se podává nejpozději do osmého dne měsíce následujícího po měsíci, v němž byla samostatná výdělečná činnost zahájena, na předepsaném tiskopise s názvem Oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti. Oznámení se podává na OSSZ příslušné podle místa trvalého bydliště osoby, která činnost zahájila. Oznamovat zahájení nebo znovuzahájení mají všechny OSVČ bez ohledu na výši očekávaného nebo dosahovaného příjmu, tzn. že tuto povinnost mají i OSVČ „ve ztrátě“. U spolupracující osoby je třeba oznámit zahájení v předepsané lhůtě bez ohledu na to, jestli OSVČ, s níž spolupracuje, na ni rozdělí příjmy a výdaje.

Po podání Oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti na příslušnou OSSZ sdělí tato OSSZ podnikateli údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění jako je výše zálohy na důchodové pojištění, lhůty pro odvod záloh na pojistné, číslo účtu a variabilní symbol pro placení pojistného.

Pokud OSVČ ve stanovené lhůtě neoznámí OSSZ den zahájení, znovuzahájení samostatné výdělečné činnosti, nebo tak neučiní na předepsaném tiskopise, může dostat pokutu až do výše 10 000 Kč.

Příklad 1

OSVČ zahájí, opětovně zahájí samostatnou výdělečnou činnost dne 1. nebo 31.3., oznámení musí být podáno do 8.4.

2) OSVČ má povinnost oznámit OSSZ den ukončení samostatné výdělečné činnosti, a to nejpozději do osmého dne měsíce následujícího po měsíci, v němž byla samostatná výdělečná činnost ukončena. Za den ukončení samostatné výdělečné

činnosti se též považuje den přerušeni této činnosti, den zániku oprávnění vykonávat samostatnou výdělečnou činnost a den pozastavení výkonu samostatné výdělečné činnosti.

Oznámení dne ukončení samostatné výdělečné činnosti musí OSVČ splnit písemnou formou. Na základě přijetí tohoto oznámení příslušná OSSZ vystaví OSVČ Potvrzení o účasti na sociálním zabezpečení.

Pokud OSVČ ve stanovené lhůtě neoznámí OSSZ den ukončení samostatné výdělečné činnosti, může dostat pokutu až do výše 10 000 Kč.

Příklad 2

OSVČ má pozastaven výkon samostatné výdělečné činnosti od 15.3.. Povinnost podat oznámení o ukončení činnosti musí být splněna do 8.4.

3) OSVČ je povinna písemně oznámit, že již netrvá důvod pro posuzování výkonu samostatné výdělečné činnosti jako činnosti vedlejší, a to nejpozději do osmého dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž tato skutečnost nastala.

Pokud tak neučiní, může dostat pokutu až do výše 10 000 Kč.

Příklad 3

OSVČ zahájila samostatnou výdělečnou činnost 15.3.2008. V Oznámení uvedla, že vykonává samostatnou výdělečnou činnost jako činnost vedlejší z důvodu pobírání rodičovského příspěvku. Spolu s Oznámením doložila potvrzení z Úřadu práce o výplatě rodičovského příspěvku. Nárok na výplatu rodičovského příspěvku trval do 11.8.2008. Tato OSVČ má povinnost oznámit příslušné OSSZ den ukončení výplaty rodičovského příspěvku, a to nejpozději do 8.9.2008.

4) OSVČ nemá povinnost dokládat důvod, pro které je samostatná výdělečná činnost považována za vedlejší

Příklad 4

V případě, kdy je OSVČ vyplácen částečný nebo plný invalidní důchod, nebo má nárok na starobní důchod, a plátcem těchto důchodů je ČSSZ, nemá OSVČ povinnost dokládat tento důvod pro výkon vedlejší samostatné výdělečné činnosti.

ČSSZ má také možnost ve své evidenci zjistit pojistný vztah zaměstnanců, takže OSVČ nemusí dokladovat, že vykonává zaměstnání, což je od 1. 1. 2009 důvodem pro posouzení samostatné výdělečné činnosti jako činnosti vedlejší.

5.2. Účast na důchodovém pojištění

5.2.1 Důchodové pojištění při výkonu hlavní samostatné výdělečné činnosti

OSVČ, která vykonává hlavní samostatnou výdělečnou činnost, je vždy důchodově pojištěna.

Příklad 1

OSVČ vykonávala v roce 2008 hlavní činnost a za rok 2008 vykáže ztrátu z podnikání. Tato OSVČ je v roce 2008 důchodově pojištěna.

5.2.2. Důchodové pojištění při výkon vedlejší samostatné výdělečné činnosti

U OSVČ vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost závisí její účast na důchodovém pojištění na dosaženém příjmu z výkonu samostatné výdělečné činnosti. Účast na důchodovém pojištění vzniká, pokud příjem z vedlejší samostatné výdělečné činnosti dosáhl v kalendářním roce aspoň rozhodné částky. Rozhodná částka pro rok 2008 činí 51 744 Kč a pro rok 2009 činí 56 532 Kč.

Příklad 1

OSVČ pobírala po celý rok 2008 rodičovský příspěvek. Její příjem ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2008 činil 60 000 Kč. Takové OSVČ vznikla povinná účast na důchodovém pojištění, protože její příjem dosáhl rozhodné částky. Pokud by u této

OSVČ příjem ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2008 nedosáhl částky 51 744 Kč, nevznikne této OSVČ povinná účast na důchodovém pojištění.

5.2.3. Důchodové pojištění při výkonu hlavní i vedlejší samostatné výdělečné činnosti

Pokud OSVČ v kalendářním roce vykonává hlavní i vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, dosažený příjem ze samostatné výdělečné činnosti se dělí počtem kalendářních měsíců, v nichž byla samostatná výdělečná činnost vykonávána, a výsledná částka se vynásobí počtem kalendářních měsíců, v nichž byla vykonávána vedlejší činnost.

Příklad 1

OSVČ vykonávala po celý rok 2008 samostatnou výdělečnou činnost. Od 1. 1. 2008 do 30. 4. 2008 vykonávala vedlejší činnost a od 1. 5. 2008 do 31. 12. 2008 hlavní činnost. Příjem ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2008 činil 120 000 Kč. Na jeden měsíc výkonu samostatné výdělečné činnosti připadá 10 000 Kč ($120\,000 : 12$). Na dobu výkonu vedlejší činnosti tak připadá částka 40 000 Kč ($10\,000 \times 4$ měsíce výkonu vedlejší činnosti) a na dobu výkonu hlavní činnosti 80 000 Kč ($10\,000 \times 8$ měsíců výkonu hlavní činnosti). Za dobu výkonu hlavní činnosti, tj. od 1. 5. 2008 do 31. 12. 2008 je tato OSVČ povinně účastna důchodového pojištění. Za dobu výkonu vedlejší činnosti této OSVČ vznikne povinná účast na důchodovém pojištění, protože příjem z vedlejší samostatné výdělečné činnosti (40 000 Kč) přesáhl výši rozhodné částky připadající na 4 měsíce (17 248 Kč).

Příklad 2

OSVČ v roce 2008 vykonávala 8 měsíců hlavní samostatnou výdělečnou činnost a 4 měsíce vedlejší samostatnou výdělečnou činnost. Příjem za rok 2008 činil -60 000 Kč (ztráta). Tato OSVČ bude povinně účastna důchodového pojištění po dobu výkonu hlavní samostatné výdělečné činnosti (8 měsíců) a ve 4 měsících, tj. po dobu výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti nebude účastna důchodového pojištění.

5.2.4. Dobrovolná účast na důchodovém pojištění

Pokud OSVČ vykonávající vedlejší činnost nedosáhne stanovené hranice příjmu, má možnost přihlásit se k účasti na důchodovém pojištění.

Příklad 1

OSVČ vykonávala po celý rok 2008 vedlejší samostatnou výdělečnou činnost. Její příjem ze samostatné výdělečné činnosti činil 45 000 Kč. OSVČ nevznikla povinná účast na důchodovém pojištění, protože její příjem nedosáhl rozhodné částky (51 744 Kč). Nyní záleží pouze na OSVČ, zda se k účasti na důchodovém pojištění přihlásí. Pokud ano, musí tak učinit nejpozději v den podání přehledu OSVČ o příjmech a výdajích za rok 2008, přihláška k účasti je jeho součástí.

5.2.5. Účast na důchodovém pojištění

Účast na důchodovém pojištění OSVČ a její potřebná doba jsou předpokladem pro pobírání nejen starobního a invalidního důchodu, ale i vdovského (vdoveckého) a sirotčího důchodu rodinnými příslušníky OSVČ.

OSSZ má povinnost vést OSVČ ve své evidenci údaje potřebné pro provádění důchodového pojištění a vydávat na žádost OSVČ potvrzení o době trvání účasti na důchodovém pojištění. OSSZ předkládá údaje o důchodovém pojištění OSVČ za každý kalendářní rok ČSSZ a je povinna tyto údaje zasílat za každý kalendářní rok též OSVČ, a to vždy nejpozději do 30. září kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, ve kterém byla OSVČ účastna důchodového pojištění a za které bylo zapláceno pojistné na důchodové pojištění.

5.3. Práva a povinnosti OSVČ dle zákona o pojistném na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

5.3.1. Povinnost OSVČ platit pojistné, doplatek na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

Pojistné OSVČ závisí na příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti a také na charakteru výkonu samostatné výdělečné činnosti-zda se jedná o výkon hlavní nebo vedlejší činnosti.

Doplatek se zjišťuje při podání přehledu o příjmech a výdajích OSVČ za předcházející kalendářní rok porovnáním zaplacených záloh za tento rok a vypočteným pojistným dle dosažených příjmů za tento rok.

Ve vztahu k důchodovému pojištění nemůže být doba, za kterou nebylo pojistné, popř. doplatek na důchodové pojištění zaplacen, započítána jako doba účasti na důchodovém pojištění, a to až do dne zaplacení. Tato doba nemůže být při posuzování nároku na důchod uznána jako doba důchodového pojištění.

Příklad 1

OSVČ vykonávala po celý rok 2008 hlavní samostatnou výdělečnou činnost. Její příjem za tento rok činil 190 000 Kč. Z nich se padesátiprocentní sazbou vypočítá vyměřovací základ, tj. 95 000 Kč. Pojistné dané OSVČ bude v případě, že si sama dobrovolně neurčí vyšší vyměřovací základ, 28 120 Kč (tj. 95 000 Kč x 0.296; vychází se ze sazby pojistného 29,6 %). Za rok 2008 tato OSVČ uhradila na zálohách celkem 26 000 Kč. Za rok 2008 má OSVČ povinnost uhradit doplatek ve výši 2 120 Kč.

Příklad 2

OSVČ vykonávala po celý rok 2008 hlavní samostatnou výdělečnou činnost. Její příjem za rok 2008 činil 80 000 Kč. Z nich se padesátiprocentní sazbou vypočítá vyměřovací základ, tj. 40 000 Kč. Protože je takto stanovený vyměřovací základ nižší než stanovené minimum pro hlavní samostatnou výdělečnou činnost v roce 2008 (které je 5 390 Kč x 12 kalendářních měsíců, tj. 64 680 Kč), pojistné této OSVČ bude vycházet

ze zákonem stanoveného minima a bude činit celkem 19 146 Kč (tj. $64\,680 \text{ Kč} \times 0,296 = 19\,145,28 \text{ Kč}$; zaokrouhluje se na celé koruny nahoru).

Příklad 3

OSVČ vykonávala po celý rok 2008 vedlejší samostatnou výdělečnou činnost. Její příjem ze samostatné výdělečné činnosti za rok 2008 činil 45 000 Kč. Této OSVČ nevznikla povinná účast na důchodovém pojištění, protože její příjem ze samostatné výdělečné činnosti nedosáhl rozhodné částky (51 744 Kč). Pokud tato OSVČ podá přihlášku k účasti na důchodovém pojištění za rok 2008 (nejpozději v den podání přehledu o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2008), nejnižší možné roční pojistné by činilo 7 659 Kč (tj. $25\,872 \text{ Kč} \times 0,296 = 7\,658,11 \text{ Kč}$; zaokrouhleno na celé koruny nahoru). Při výpočtu minimální výše pojistného se vychází z minimálního vyměřovacího základu za rok 2008 pro vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, tj. 25 872 Kč.

5.3.1.1 OSVČ nezaplatí, nemůže zaplatit pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

- 1) Pokud OSVČ nezaplatí pojistné ve stanovené lhůtě nebo výši, musí platit penále.

Příklad 1

OSVČ vykonávala vedlejší samostatnou výdělečnou činnost po celý rok 2007. Dne 31. 1. 2008 podala přehled o příjmech a výdajích za rok 2007. Její příjem ze samostatné výdělečné činnosti dosáhl rozhodné částky. Pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti činí 7 154 Kč (29,6 % z 24 168 Kč, tj. z minimálního vyměřovacího základu pro vedlejší samostatnou výdělečnou činnost za rok 2007). Pojistné OSVČ uhradila 25.4.2008. Penále je vyměřené od 9. 2. 2008 do 25. 4. 2008, tj. za 77 dnů, bude činit 276 Kč ($77 \times 0,05 \% \times 7\,154 \text{ Kč}$).

2) OSVČ může zaplatit dlužné pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti ve splátkách. V tomto případě musí OSVČ písemně požádat příslušnou OSSZ. Ta poté rozhodne na základě konkrétní situace OSVČ. V případě, že OSSZ povolí splátky, vydá o tom rozhodnutí a určí OSVČ splátkový kalendář. Penále z takového dluhu se stanoví jako 0,025 % dlužné částky za každý kalendářní den, ve kterém dluh trvá.

5.3.2. Povinnost platit zálohy na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

OSVČ vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost má povinnost platit zálohy na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (dále jen zálohy) vždy, tedy i když je tato OSVČ ve ztrátě. V kalendářním roce zahájení samostatné výdělečné činnosti má OSVČ povinnost platit zálohy v minimální výši. Po podání přehledu o příjmech a výdajích za předcházející kalendářní rok bude platit zálohy dle dosaženého příjmu v tomto roce, nebo alespoň ve stanovené minimální výši.

OSVČ vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost platí zálohy v případě, že se přihlásila k účasti na důchodovém pojištění, nebo pokud její příjem za předcházející kalendářní rok dosáhl rozhodné částky.

V případě neplacení záloh ve stanovené lhůtě nebo výši je OSVČ povinna platit penále.

5.3.2.1 Platba záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti do budoucna

OSVČ může platit zálohy do budoucna. Od 1. 1. 2009 nově platí, pokud OSVČ podala přehled za předchozí kalendářní rok, může zálohy zaplatit do budoucna až do konce června následujícího kalendářního roku; pokud zálohy na pojistné platí do budoucna OSVČ, která ještě nepodala přehled o příjmech a výdajích za předchozí kalendářní rok, může zálohy na pojistné zaplatit do budoucna jen do konce června kalendářního roku, ve kterém bude podávat přehled za předchozí kalendářní rok. Výši zaplacených záloh na pojistné nelze měnit. Zálohy na pojistné zaplacené do budoucna

lze vrátit jen v případě ukončení samostatné výdělečné činnosti, a to za kalendářní měsíce následující po ukončení této činnosti.

5.3.2.2 Snížení měsíčního vyměřovacího základu pro odvod záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

OSVČ může podat žádost o snížení měsíčního vyměřovacího základu pro odvod záloh. OSSZ po posouzení žádosti za předpokladu splnění zákonných podmínek vydá OSVČ rozhodnutí o snížení záloh. OSSZ poměrně sníží měsíční vyměřovací základ, pokud příjem OSVČ ze samostatné výdělečné činnosti připadající v průměru na jeden kalendářní měsíc v období od 1. ledna kalendářního roku do konce kalendářního měsíce před měsícem, ve kterém byla podána žádost o snížení, je nejméně o jednu třetinu nižší než takový příjem v předcházejícím kalendářním roce v průměru na jeden kalendářní měsíc. S platností od 1. 1. 2009 lze takto snížit měsíční vyměřovací základ do konce kalendářního měsíce, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž byl nebo měl být podán přehled o příjmech a výdajích OSVČ.

5.3.3 Povinnost podat přehled o příjmech a výdajích OSVČ

Přehled o příjmech a výdajích je předepsaný tiskopis. OSVČ v tomto přehledu uvádí skutečně dosažené příjmy a výdaje ze samostatné výdělečné činnosti dosažené v období, za které tento tiskopis podává. Kromě identifikačních údajů o OSVČ tento tiskopis dále obsahuje údaj o tom, zda se jedná o hlavní nebo vedlejší samostatnou výdělečnou činnost. Na základě údajů v přehledu se stanovuje částka, kterou má OSVČ na pojistném v daném roce zaplatit. Rovněž se zúčtují zaplacené zálohy a vypočítává se výše záloh a pojistného na další kalendářní rok.

Přehled o příjmech a výdajích OSVČ může doručit příslušné OSSZ jako klasický papírový tiskopis, nebo může přehled o příjmech a výdajích podat elektronicky. K tomu je zapotřebí vlastnit zaručený elektronický podpis.

Příklad 1

OSVČ vykonávala po celý rok 2007 hlavní samostatnou výdělečnou činnost. Dosáhla příjmů po odečtení výdajů 190 000 Kč, přehled podá 14. dubna 2008. 50 % sazbou se

vypočítá vyměřovací základ, tj. $190\,000\text{ Kč} \times 0,5 = 95\,000\text{ Kč}$. Pojistné z tohoto vyměřovacího základu činí $28\,120\text{ Kč}$ (tj. $95\,000\text{ Kč} \times 0,296 = 28\,120\text{ Kč}$). OSVČ v roce 2007 zaplatila zálohy ve výši $18\,000,-\text{ Kč}$. Tato částka se odečte od zjištěného pojistného, tj. $28\,120 - 18\,000 = 10\,120\text{ Kč}$. OSVČ musí po podání přehledu na pojistném doplatit celkem $10\,120\text{ Kč}$. Tento doplatek je splatný nejpozději do osmi dnů po dni, kdy byl nebo měl být podán přehled, tj. 22. dubna 2008.

V případě, že by úhrn záloh byl vyšší než vypočítané pojistné, je OSSZ povinna tento přeplatek vrátit nejpozději do 30 dnů od podání přehledu.

5.3.3.1 Porušení povinnosti podat přehled

1) Pokud OSVČ nepodá přehled včas nebo vůbec, může jí být uložena pokuta až $20\,000\text{ Kč}$ nebo při opětovném nesplnění povinnosti až $100\,000\text{ Kč}$.

2) OSSZ může v případě nepodání přehledu stanovit OSVČ pravděpodobnou výši pojistného. OSVČ je pak povinna platit penále z dlužné částky pravděpodobné výše pojistného.

5.3.3.2 Opravný přehled

Změní-li se na základě dodatečného nebo opravného daňového přiznání údaje o výši příjmů nebo výdajů ze samostatné výdělečné činnosti, je OSVČ povinna podat opravný přehled. S účinností od 1. 1. 2009 OSVČ mimo jiné v opravném přehledu uvede důvod pro jeho předložení, novou výši daňového základu a novou výši vyměřovacího základu. Rozdíl mezi výší pojistného, které OSVČ uhradila na podkladě prvního podaného přehledu a novou výší pojistného je OSVČ povinna uhradit do 8 dnů od podání opravného přehledu. Od měsíce, ve kterém byl opravný přehled podán, platí OSVČ zálohy z měsíčního vyměřovacího základu zjištěného z opravného přehledu.

6. ZHODNOCENÍ

Každý, kdo vykonává samostatnou výdělečnou činnost, má jak určitá práva, tak určité povinnosti. Práva a povinnosti OSVČ jsou stanoveny určitými právními normami, které jsou OSVČ povinny dodržovat podmíněně či nepodmíněně.

Mezi hlavní povinnosti OSVČ v rámci sociálního zabezpečení patří oznamování zahájení, případně ukončení samostatné výdělečné činnosti, placení pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a podávání přehledu o příjmech a výdajích.

OSVČ se při plnění svých povinností nejčastěji dopouštějí těchto chyb:

- oznámení o zahájení a ukončení samostatné výdělečné činnosti neprovádějí v termínech určených zákonem
- nepodávají oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti, protože se domnívají, že nemusí, když pobírají starobní důchod, jsou zaměstnaní, nebo že jejich příjmy z podnikání jsou tak malé, že nepodléhají sociálnímu pojištění
- některé spolupracující osoby oznamují zahájení samostatné výdělečné činnosti až v okamžiku, kdy jsou na ně převáděny příjmy
- zálohy platí v nesprávné výši a po termínu splatnosti anebo neplatí pravidelně
- nehradí pojistné na důchodové pojištění
- některé OSVČ si samy sníží zálohu, aniž by předtím o snížení požádaly a OSSZ o snížení rozhodla
- nepodávají přehledy o příjmech a výdajích v termínech určených zákonem
- v přehledu mají chybně určen vyměřovací základ
- opožděně, tj. od 1. 1. 2009 déle jak měsíc ode dne podání přehledu (ode dne, kdy měl být přehled podán) dokládají skutečnosti o vedlejší činnosti

Porušení povinností s sebou nese sankce v podobě penalizace nebo ukládání pokut. Ve výjimečných případech může dojít na návrh OSSZ ke zrušení živnostenského oprávnění.

Právě neznalost předpisů a povinností je ve většině případů příčinou jejich porušování. Z tohoto důvodu je důležité, aby se každý, kdo začíná vykonávat nebo vykonává samostatnou výdělečnou činnost, seznámil s danou problematikou.

Také OSSZ musí dodržovat stanovené právní normy, které ukládá zákon o sociálním zabezpečení, zákon o pojistném, zákon o důchodovém pojištění, ale především správní řád.

7. ZÁVĚR

Nepřehlednost předpisů upravujících práva a povinnosti OSVČ v sociálním zabezpečení, každoroční změny v sociálním zabezpečení mě vedly ke snaze přiblížit problematiku práv a povinností OSVČ v sociálním zabezpečení všem zájemcům o tuto problematiku.

Neznalost práv a povinností s sebou nese pro začínající podnikatele řadu komplikací a nevýhod, naopak jejich znalost usnadní nezbytnou podnikatelskou administrativu.

Pro snadnou orientaci jsem ve své bakalářské práci nastínila pouze rámcový přehled práv a povinností OSVČ a předpisy s tím související. Rovněž jsem také uvedla konkrétní příklady a výpočty.

V bakalářské práci jsem uvedla jak právní stav, ze kterého se vychází při stanovení a posuzování práv a povinností OSVČ v sociálním zabezpečení, tak možné následky při neplnění povinností.

Doufám, že v mé bakalářské práci se nachází dostatek potřebných informací a že bude užitečným pomocníkem všem, kteří se zajímají o problematiku práv a povinností OSVČ v sociálním zabezpečení.

8. SEZNAM LITERATURY

Právní předpisy:

zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 374/2004 Sb., zákon o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

Další literatura:

Příručka OSVČ pro oblast sociálního zabezpečení v roce 2008, účelová publikace, vydaná ČSSZ, odbor komunikace, Křížová 25, Praha 5

TRNKOVÁ, L.- ŽENÍŠKOVÁ, M. Pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění zaměstnanců a osob samostatně výdělečně činných k 1.1.2008, 2. aktualizované vydání, ANAG, 2007

8. PŘÍLOHY

- Příloha č. 1 Oznámení o zahájení (opětovném zahájení) samostatné výdělečné činnosti
- Příloha č. 2 Přihláška OSVČ k účasti na důchodovém pojištění
- Příloha č. 3 Oznámení OSVČ o ukončení výkonu samostatné výdělečné činnosti (nepovinný tiskopis)
- Příloha č. 4 Pokyny k vyplnění Oznámení o zahájení (opětovném zahájení) samostatné výdělečné činnosti
- Příloha č. 5 Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2008
- Příloha č. 6 Potvrzení o době trvání a výši příjmů ze zaměstnání za rok 2008
- Příloha č. 7 Potvrzení o studiu
- Příloha č. 8 Tabulka nejdůležitějších údajů pro rok 2008 a 2009

5. Údaje o osobě, se kterou je vykonávána spolupráce				
51. Titul	52. Jméno	53. Příjmení	54. Rodné číslo	55. Datum narození
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
56. Rodné příjmení		57. IČ		
<input type="text"/>		<input type="text"/>		
<i>Adresa trvalého pobytu nebo adresa hlášeného pobytu v ČR není-li trvalý pobyt v ČR</i>				
58. Ulice	59. Číslo popis./orient.	60. Obec	61. PSČ (Post Code)	62. Stát
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6. Přihláška k účasti na nemocenském pojištění OSVČ				
63. K účasti na pojištění se přihlašuji od:		<input type="text"/>		
64. Název zdravotní pojišťovny		<input type="text"/>		
7. Údaje o nemocenském pojištění				
65. Název předchozího orgánu, který prováděl nemocenské pojištění, pokud jím není ČSSZ		66. Název orgánu, který v současnosti provádí nemocenské pojištění, pokud jím není ČSSZ		
<input type="text"/>		<input type="text"/>		
67. Předchozí doba účasti na nemocenském pojištění v cizině od:		<input type="text"/>	do:	<input type="text"/>
<i>Cizozemský nositel nemocenského pojištění</i>				
68. Název		69. Cizozemské číslo pojištění		
<input type="text"/>		<input type="text"/>		
70. Ulice	71. Čís. pop./orient.	72. Obec	73. PSČ (Post Code)	74. Stát
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
8. Číslo účtu, ze kterého bude hrazeno pojištění				
75. Předčíslí účtu	76. Číslo účtu	77. Kód banky		
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		
Prohlašuji, že uvedené údaje jsou pravdivé a že jsem si vědom/a povinnosti hlásit změny.				
78. Datum	79. Podpis OSVČ	80. Počet příloh		
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		
Vysvětlivky:				
1 Vyplní cizí státní příslušník, který nemá přidělené rodné číslo				
2 Nehodící se škrtněte				
3 Nezaopatřené dítě dle ust. § 20 odst. 3 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., v platném znění (studium)				

Pokyny k vyplnění Oznámení o zahájení (opětovném zahájení) samostatné výdělečné činnosti

K oddílu 1

Identifikace osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)

- 1.–3. **Titul, Jméno, Příjmení** – vyplňte Vaše jméno, současné příjmení a získané vědecké a akademické tituly.
- 4.–5. **Rodné číslo, datum narození** – vyplňte Vaše rodné číslo, případně Evidenční číslo pojištění (EČP) a datum narození.
6. **Rodné příjmení** – vyplňte Vaše rodné příjmení.
7. **Všechna dřívější příjmení** – uveďte všechna Vaše dřívější příjmení předcházející současnému příjmení, kromě rodného.
8. **Pohlaví** – vyplňuje pouze cizí státní příslušník, který nemá přidělené rodné číslo.
- 9.–11. **Místo narození, Stát, Státní občanství** – vyplňte údaje v uvedeném členění.
12. **IČ** – uveďte identifikační číslo, které Vám bylo přiděleno.
- 13.–17. **Adresa trvalého pobytu** – vyplňte v uvedeném členění adresu Vašeho trvalého bydliště.
- 18.–21. **Adresa pobytu v ČR** – nemáte-li trvalý pobyt v ČR, uveďte adresu hlášeného pobytu v ČR, nemáte-li adresu hlášeného pobytu v ČR, uveďte adresu místa výkonu SVČ, a to v uvedeném členění.
- 22.–26. **Kontaktní adresa** – vyplňte v případě, že je Vaše kontaktní adresa odlišná od místa trvalého pobytu nebo hlášeného pobytu v ČR.
- 27.–29. **Telefon, Fax, E-mail** – kontaktní údaje vyplňte v uvedeném členění.

K oddílu 2

Údaje o samostatné výdělečné činnosti (SVČ)

30. **Datum zahájení (opětovného zahájení) SVČ** – vyplňte datum zahájení samostatné výdělečné činnosti, případně datum opětovného zahájení samostatné výdělečné činnosti. Uvádí se datum faktického zahájení (opětovného zahájení) výkonu samostatné výdělečné činnosti nebo spolupráce.
31. **SVČ jsem oprávněn/a vykonávat od** – uveďte datum vzniku oprávnění k výkonu samostatné výdělečné činnosti. Nevyplňuje se, není-li oprávnění k výkonu SVČ třeba.

K oddílu 3

Údaje o důchodovém pojištění v cizině

32. **Jiný stát na jehož území je SVČ vykonávána** – v případě, že vykonáváte samostatnou výdělečnou činnost na území jiného státu, uveďte název státu.
33. **OSVČ je (byla) účastna soc. pojištění na území jiného státu** – pokud jste (byl/a) účasten/a sociálního pojištění na území jiného státu, škrtněte „NE“, pokud na území jiného státu účasten/a sociálního pojištění nejste (nebyl/a jste) nebo na území jiného státu samostatnou výdělečnou činnost nevykonáváte, škrtněte „ANO“.
- Cizozemský nositel pojištění** – Název, adresu cizozemského nositele pojištění a číslo cizozemského pojištění vyplňte pouze v případě, že jste byl/a účasten/a důchodového pojištění v cizině a samostatná výdělečná činnost je Vaši první výdělečnou činností v ČR po skončení této účasti.
34. **Název** – uveďte název cizozemského nositele pojištění, pokud jste (byl/a) účasten/a sociálního pojištění na území jiného státu.
35. **Cizozemské číslo pojištění** – uveďte číslo cizozemského pojištění.
- 36.–40. **Ulice, Číslo popisné/orient., Obec, PSČ (Post Code), Stát** – vyplňte v uvedeném členění adresní údaje cizozemského nositele pojištění.

K oddílu 4

Vedlejší samostatná výdělečná činnost

- Splňují podmínku pro výkon vedlejší SVČ z důvodu (příslušný důvod pro výkon vedlejší SVČ označte křížkem)
41. **Zaměstnání** – je-li důvodem pro výkon Vaší vedlejší samostatné výdělečné činnosti výkon zaměstnání uveďte název a adresu zaměstnavatele a od kdy, popř. do kdy výkon zaměstnání trvá (trvá).
 42. **Nároku na výplatu částečného nebo plného invalidního důchodu nebo přiznání starobního důchodu** (viz bod 3 Poučení)
 43. **Druh pobíraného důchodu** – uvádí se starobní, částečný invalidní nebo plný invalidní důchod.
 44. **Plátce důchodu** – uveďte plátce důchodu.
 45. **Starobní důchod přiznán od** – uveďte datum přiznání starobního důchodu.
 46. **Částečný invalidní důchod vyplácen od** – uveďte datum, od kdy je částečný invalidní nebo plný invalidní důchod vyplácen.
 47. **Nárok na rodičovský příspěvek nebo na peněžitou pomoc v mateřství (PPM) nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu z nemocenského pojištění zaměstnanců** – uveďte datum vzniku nároku (viz bod 3 Poučení).
 48. **Péče o závislou osobu** – pokud pečujete o osobu, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při péči o vlastní osobu a při zajištění soběstačnosti v rozsahu stanoveném v ust. § 8 písm. b), c) a d) zákona č. 108/2006 Sb., v platném znění považuje dítě ode dne zahájení samostatné výdělečné činnosti, vzniká pojištění dle ustanovení v příloze, i když tento den předchází dni, ve kterém byla přihláška podána, nejdříve však dnem zahájení samostatné výdělečné činnosti.
 49. **Výkon vojenské služby** – uveďte datum, od kdy vykonáváte vojenskou službu v ozbrojených silách ČR – nejedná se o vojáky z povolání (viz bod 3 Poučení).
 50. **Nezaopatřené dítě** – za nezaopatřené dítě se podle ust. § 20 odst. 3 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., v platném znění považuje dítě ode skončení povinné školní docházky a poté, nejdříve však do 26. roku věku, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání (studium). Uveďte datum zahájení studia (viz bod 3 Poučení).

K oddílu 5

Údaje o osobě, se kterou je vykonávána spolupráce

- 51.–53. **Titul, Jméno, Příjmení**, – vyplňte jméno, současné příjmení a získané vědecké a akademické tituly osoby, se kterou spolupracujete.
- 54.–55. **Rodné číslo, datum narození** – vyplňte rodné číslo, případně Evidenční číslo pojištěnce (EČP) a datum narození osoby, se kterou spolupracujete.
56. **Rodné příjmení** – vyplňte rodné příjmení osoby se kterou spolupracujete.
57. **IČ** – uveďte identifikační číslo, které bylo přiděleno osobě se kterou spolupracujete.
- 58.–62. **Adresa trvalého pobytu** – vyplňte v uvedeném členění adresu trvalého bydliště osoby, se kterou spolupracujete.

K oddílu 6

Přihláška k dobrovolné účasti na nemocenském pojištění

63. **K účasti na nemocenském pojištění se přihlašuji od** – pokud chcete být dobrovolně účasten/a nemocenského pojištění OSVČ uveďte datum od kdy, nejdříve však den, ve kterém bude tato přihláška podána. Pokud však tuto přihlášku k účasti na pojištění podáte do 8 kalendářních dnů ode dne zahájení samostatné výdělečné činnosti, vzniká pojištění dnem uvedeným v přihlášce, i když tento den předchází dni, ve kterém byla přihláška podána, nejdříve však dnem zahájení (znovuzahájení) samostatné výdělečné činnosti.
64. **Název zdravotní pojišťovny** – uveďte název zdravotní pojišťovny u které jste zdravotně pojištěn/a.

K oddílu 7

Údaje o nemocenském pojištění

65. **Název předchozího orgánu, který prováděl nemocenské pojištění, pokud jím není ČSSZ** – pokud jste byl/a účasten/a nemocenského pojištění v České republice a toto nemocenské pojištění prováděl jiný orgán než ČSSZ, uveďte název tohoto orgánu.
66. **Název orgánu, který v současnosti provádí nemocenské pojištění, pokud jím není ČSSZ** – pokud jste zároveň účasten/a nemocenského pojištění prováděného jiným orgánem, než je ČSSZ (např. Generální ředitelství cel, Ministerstvo vnitra), uveďte název tohoto orgánu.
67. **Předchozí doba účasti na nemocenském pojištění v cizině od, do** – pokud jste byl/a účasten/a nemocenského pojištění v cizině, uveďte data.

Cizozemský nositel nemocenského pojištění

68. **Název** – uveďte název cizozemského nositele pojištění, pokud jste účasten/a nemocenského pojištění na území jiného státu.
 69. **Cizozemské číslo pojištění** – uveďte číslo cizozemského pojištění.
 70.–74. **Ulice, Číslo popisné/orient., Obec, PSČ (Post Code), Stát** – vyplňte v uvedeném členění adresní údaje cizozemského nositele nemocenského pojištění.

K oddílu 8**Číslo účtu, ze kterého bude hrazeno pojištění**

- 75.–77. **Předčíslí účtu, Číslo účtu, Kód banky** – pokud bude pojištění hrazeno bankovním převodem, uveďte číslo bankovního účtu.
 78.–79. **Datum, Podpis** – uveďte datum vyplnění a Váš podpis.
 80. **Počet příloh** – v případě, že součástí Vašeho podání jsou přílohy, uveďte jejich počet.

Poučení

- Osoba, která zahájila (opětovně zahájila) výkon samostatné výdělečné činnosti nebo spolupráce při výkonu samostatné výdělečné činnosti, je povinna předložit příslušné okresní (Pražské) správě sociálního zabezpečení toto oznámení, a to nejpozději do osmého dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž tato skutečnost nastala.
- Osoba, která předkládá Oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti, je povinna v kalendářním roce následujícím po roce, v němž zahájila SVČ, předložit příslušné okresní (Pražské) správě sociálního zabezpečení Přehled o příjmech, výdajích a dalších údajích podle § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen Přehled).
- OSVČ, která zahájí výkon samostatné výdělečné činnosti a chce být považována za OSVČ vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, tj. vyplní některý z bodů oddílu 4 tohoto tiskopisu a rozhodně skutečnosti (viz níže uvedené) doloží, není povinna platit zálohy na důchodové pojištění, pokud se k tomuto pojištění nepřihlásí.

Za OSVČ vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost se pro účely placení záloh na pojištění považuje OSVČ, která:

- v kalendářním měsíci vykonávala zaměstnání,
- má po celý kalendářní měsíc nárok na výplatu částečného invalidního, plného invalidního důchodu nebo jí byl přiznán starobní důchod,
- má po celý kalendářní měsíc nárok na rodičovský příspěvek nebo na PPM nebo nemocenských z důvodu těhotenství a porodu z nemocenského pojištění zaměstnanců,
- pečuje po celý kalendářní měsíc o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I, nebo o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II, III nebo IV,
- po celý kalendářní měsíc vykonává vojenskou službu,
- po celý kalendářní měsíc je nezaopatřeným dítětem ve smyslu ust. § 20 odst. 3 písm. a) zák. č. 155/1995 Sb. (studium).

Pro účely placení záloh na pojištění se OSVČ považuje za OSVČ vykonávající vedlejší SVČ v kalendářním měsíci, ve kterém po celý měsíc trvaly výše uvedené rozhodné skutečnosti, popř. nebyla-li SVČ vykonávána po celý kalendářní měsíc, trvaly-li tyto skutečnosti po tu část kalendářního měsíce, po kterou byla SVČ vykonávána. K oznámení OSVČ o výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti se pro účely placení záloh na pojištění přihlíží, pokud bylo učiněno nejpozději na přehledu za příslušný kalendářní rok a doloženo nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byl přehled podán. Doložení přiznání starobního nebo pobírání částečného invalidního nebo plného invalidního důchodu se nevyžaduje, byl-li tento důchod přiznán Českou správnou sociálního zabezpečení avšak tuto skutečnost musí OSVČ oznámit.

- Pokud OSVČ oznámila a doložila skutečnosti rozhodné pro výkon vedlejší samostatné výdělečné činnosti, je povinna oznámit příslušné okresní (Pražské) správě sociálního zabezpečení den, od kterého již uvedené skutečnosti netrvají.
- OSVČ, která zahájí výkon hlavní samostatné výdělečné činnosti, je povinna platit zálohy na důchodové pojištění od kalendářního měsíce, ve kterém samostatnou výdělečnou činnost zahájila. Záloha na pojištění na důchodové pojištění za kalendářní měsíc je splatná od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce. OSVČ může platit zálohy na pojištění na delší než měsíční období, avšak vždy jen do budoucna. Pokud zálohy na pojištění platí do budoucna OSVČ, která podala přehled za předchozí kalendářní rok, může zálohy na pojištění zaplatit až do konce června následujícího kalendářního roku. Pokud zálohy na pojištění platí do budoucna OSVČ, která ještě nepodala přehled za předchozí kalendářní rok, může zálohy na pojištění zaplatit do budoucna jen do konce června kalendářního roku, ve kterém bude podávat přehled za předchozí kalendářní rok. Výši zaplacených záloh na pojištění netze měnit. Zálohy na pojištění zaplacené do budoucna lze vrátit jen v případě ukončení SVČ za kalendářní měsíce následující po ukončení této činnosti.
 Zálohy na pojištění se neplatí za kalendářní měsíc, v němž po celý kalendářní měsíc měla OSVČ nárok na výplatu nemocenského nebo peněžité pomoci v mateřství z nemocenského pojištění OSVČ. Za období nároku na výplatu nemocenského se přitom též považuje období prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti (karantény), za které se nemocenské OSVČ nevyplácí.
- Název a adresu cizozemského nositele pojištění a číslo cizozemského pojištění vyplní pouze ta OSVČ, která byla účastna důchodového pojištění v cizině a samostatná výdělečná činnost je její první výdělečnou činností v ČR, po skončení této účasti.

Nemocenské pojištění

- Chce-li být OSVČ účastna nemocenského pojištění OSVČ, je možno vyplnit přihlášku v oddílu 6., tohoto tiskopisu.
- Podmínky účasti na nemocenském pojištění OSVČ upravuje ustanovení § 11 až 13 zák. č. 187/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Účast na nemocenském pojištění je dobrovolná a vzniká dnem, od kterého se OSVČ k nemocenskému pojištění přihlásí, nejdříve však dnem, ve kterém je tato přihláška podána. Pokud OSVČ podá přihlášku k účasti na pojištění do 8 kalendářních dnů ode dne zahájení (znovuzahájení) samostatné výdělečné činnosti, vzniká pojištění dnem uvedeným v přihlášce, i když tento den předchází dni, ve kterém byla přihláška podána, nejdříve však dnem zahájení (znovuzahájení) samostatné výdělečné činnosti). OSVČ náleží z nemocenského pojištění:
 - v případě dočasné pracovní neschopnosti od 15. dne jejího trvání **nemocenské**,
 - v případě těhotenství a mateřství **peněžité pomoci v těhotenství a mateřství**.
 Pojištění na nemocenské pojištění za kalendářní měsíc je splatné od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce. Jestliže OSVČ vznikla účast na nemocenském pojištění v kalendářním měsíci, který předcházel kalendářnímu měsíci, v němž OSVČ podala přihlášku k nemocenskému pojištění, je pojištění na nemocenské pojištění za tento předcházející kalendářní měsíc splatné do konce kalendářního měsíce, v němž OSVČ podala přihlášku k nemocenskému pojištění. OSVČ může po projednání s příslušnou okresní (Pražskou) správou sociálního zabezpečení platit pojištění na nemocenském pojištění na delší než měsíční období, avšak vždy jen do budoucna a nejdříve do konce kalendářního roku. Pojištění se neplatí za kalendářní měsíc, v němž po celý kalendářní měsíc měla OSVČ nárok na výplatu nemocenského nebo peněžité pomoci v mateřství z nemocenského pojištění OSVČ. Za období nároku na výplatu nemocenského se přitom též považuje období prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti (karantény), za které se nemocenské OSVČ nevyplácí.
- Osobě samostatné výdělečné činné nemocenského pojištění zaniká:
 - dnem uvedeným v odhláše z pojištění, ne však dříve než dnem, ve kterém byla tato odhláška podána,
 - dnem skončení samostatné výdělečné činnosti,
 - dnem zániku oprávnění vykonávat samostatnou výdělečnou činnost,
 - dnem, od kterého jí byl pozastaven výkon samostatné výdělečné činnosti,
 - prvním dnem kalendářního měsíce, za který nebylo ve stanovené lhůtě zaplacen pojištění, nebo sice bylo zaplacen v této lhůtě, avšak v nižší částce, než mělo být zaplacen,
 - dnem nástupu výkonu trestu odnětí svobody.

Evidenční štítek

**Oznámení OSVČ o ukončení výkonu
samostatné výdělečné činnosti**
(nepovinný tiskopis)

OSSZ/PSSZ

Razítko OSSZ/PSSZ

Identifikační údaje osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)

1. Titul	2. Jméno	3. Příjmení	4. Rodné číslo (nebylo-li přiděleno uveďte datum narození)
<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>
6. Rodné příjmení		6. Variabilní symbol důchodového pojištění	
<input style="width: 100%;" type="text"/>		<input style="width: 100%;" type="text"/>	
Adresa			
7. Ulice	8. Čís. pop./orient.	9. Obec	10. PSČ (Post Code)
<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>
11. Stát			
<input style="width: 100%;" type="text"/>			
12. Výkon samostatné výdělečné činnosti skončil / skončí dnem			
<input style="width: 100%;" type="text"/>			
Samostatná výdělečná činnost přestala / přestane být vykonávána z důvodu: ¹			
13. Ukončení samostatné výdělečné činnosti		15. Pozastavení výkonu samostatné výdělečné činnosti	
☐		☐	
14. Zániku oprávnění vykonávat samostatnou výdělečnou činnost		16. Úmrtí	
☐		☐	
17. Datum		18. Podpis OSVČ	
<input style="width: 100%;" type="text"/>		<input style="width: 100%;" type="text"/>	

1 4 0 1 3 9 2 2 3 5

¹ Označte důvod ukončení samostatné výdělečné činnosti

ČSSZ - 89 331 1
1/2009

Evidenční štítek

Příhláška OSVČ k účasti na důchodovém pojištění

OSSZ/PSSZ	Razítko OSSZ/PSSZ	Variabilní symbol důchodového pojištění – vyplní OSSZ/PSSZ
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

1. Identifi kace osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)

1. Titul	2. Jméno	3. Příjmení	4. Rodné číslo	5. Datum narození
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6. Rodné příjmení				
<input type="text"/>				

2. Příhláška k účasti na důchodovém pojištění

7. K účasti na důchodovém pojištění se přihlašuji na rok
 Účast na DP vzniká od 1. 1. kalendářního roku nebo dnem zahájení činnosti v daném kalendářním roce

Prohlašuji, že uvedené údaje jsou pravdivé a že jsem si vědom/a povinnosti hlásit změny.

8. Datum	9. Podpis OSVČ
<input type="text"/>	<input type="text"/>

4 8 8 8 3 3 9 0 3 6

CSSZ – 89 336 6
1/2009

Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2008

podle § 15 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů

HHHHHHHHHHHHH
Nastavení psacího stroje
HHHHHHHHHHHHH

řádný opravný

1. Identifikace osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)

1. Příjmení	2. Jméno	3. Titul	4. Datum narození	Rodné číslo Variabilní symbol
5. Ulice		6. Číslo popisné / orient.	Telefon	
7. Obec		PSC (Post Code)	8. Stát	

2. Údaje o samostatné výdělečné činnosti a daňovém přiznání

9. V roce 2008 jsem vykonával/a samostatnou výdělečnou činnost: jen hlavní jen vedlejší hlavní i vedlejší

10. Daňové přiznání zpracovává a předkládá daňový poradce: ano ne

11. Jsem povinen/povinna podávat daňové přiznání: ano ne

12. Jsem poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou: ano ne

13. Účtování v hospodářském roce: (§ 7 odst. 12 zák. č. 586/1992 Sb.): ano ne ze dne _____ prodlouženo do dne _____

14. Rozhodnutí finančního úřadu o prodloužení lhůty pro předložení daňového přiznání: _____

15. Protokol o platbě daně z příjmů paušální částkou předložen dne: _____

3. Vedlejší samostatná výdělečná činnost - podle ustanovení § 9 odst. 6 písmeno a) až f) zák. č. 155/1995 Sb. v roce 2008

16. Vykonával/a jsem zaměstnání s příjmem dosahujícím alespoň 96 000,- Kč (nutné doložit spolu s Přehledem): ano ne

17. Měl/a jsem nárok na výplatu částečného nebo plného inval. důchodu nebo mi byl přiznán starobní důchod: od _____ do _____ od _____ do _____

18. Měl/a jsem nárok na rodičovský příspěvek nebo jsem osobně pečovala/o osobu mladší 10let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I. nebo o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II - IV: od _____ do _____ od _____ do _____

19. Vykonával/a jsem vojenskou službu v ozbrojených silách ČR: od _____ do _____ od _____ do _____

20. Byl/a jsem nezaopatřeným dítětem podle § 20 odst. 3 písm. a) zák. č. 155/1995 Sb.: od _____ do _____ od _____ do _____

21. Byl/a jsem ve vazbě nebo výkonu trestu odnětí svobody déle než 3 kalendářní měsíce: od _____ do _____ od _____ do _____

4. Údaje o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2008 a další údaje podle § 15 odst. 1 zák. č. 589/1992 Sb.

22. Příjmy: _____ Kč

23. Výdaje: _____ Kč

24. Příjmy (22) po odpočtu Výdaje (23): _____ Kč

25. Počet měsíců, v nichž jsem považován/a za OSVČ: hlavní vedlejší

25a. Počet měsíců, v nichž jsem vykonával/a samostatnou výdělečnou činnost alespoň po část měsíce: hlavní vedlejší

26. Průměrný měsíční příjem: _____ Kč

26a. Rozdělení příjmů po odpočtu výdajů: hlavní činnost _____ Kč vedlejší činnost _____ Kč

27. Vypočtený vyměřovací základ: hlavní činnost _____,00 Kč vedlejší činnost _____,00 Kč

27a. Dílčí vyměřovací základ: hlavní činnost _____,00 Kč vedlejší činnost _____,00 Kč

28. Minimální vyměřovací základ: _____,00 Kč

29. Určený vyměřovací základ: _____,00 Kč

30. Vyměřovací základ ze zaměstnání: _____,00 Kč

31. Součet řádku 29 a 30: _____,00 Kč

32. Vyměřovací základ ze SVČ: _____,00 Kč

33. Pojistné na DP: _____,00 Kč

34. Úhm zaplacených záloh na DP: _____ Kč

35. Rozdíl mezi Pojistným (33) a úhrem zaplacených záloh (34): _____ Kč

strana 1

Pro výpočet údajů v části 4, při vyplňování tohoto formuláře a následném vytisknutí na Vaší tiskárně, můžete jako pomůcku využít elektronický formulář na internetové adrese www.csz.cz

P O T V R Z E N Í
o době trvání a výši příjmů ze zaměstnání za rok 2008,
pro účely posouzení výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti
(Potvrzení nutno doložit nejpozději spolu s Přehledem)

Jméno a příjmení:	Rodné číslo:	<input type="text"/>
V roce 2008 zaměstnání trvalo od	do	
Výše vyměňovacího základu pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení ¹ :		
Výše dávek nemocenského pojištění, které byly do tohoto roku zúčtovány ² :		
V roce 2009 zaměstnání trvalo od	do	

..... Datum

..... Podpis a razítko organizace

- 1 Pro účely výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti postčuje, bude-li uvedeno, že výše vyměňovacího základu čini 96 000 Kč, tj. dvanáctnásovek minimální mzdy platné v roce 2008.
- 2 Pěkáčuj-e-li výše vyměňovacího základu částku uvedenou pod bodem 1., není třeba vyplňovat.

P O U Ě N Í

Pokvrzení slouží pro posouzení výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti ve smyslu ust. § 9 odst. 6 písm. a) zák. č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a § 13a odst. 8 zák. č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Zaměstnáním v roce 2008 se rozumí činnost zakládající účast na nemocenském pojištění zaměstnanců nebo na nemocenské péči. Příjmem ze zaměstnání v roce 2008 se rozumí vyměňovací základ pro stanovení pojistného podle ust. § 5 zák. č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů dosažený v kalendářních měsících kalendářního roku, za který se posuzuje účast OSVČ na pojištění. Dávkami nemocenského pojištění se rozumí peněžité dávky (nemocenské, podpora při ošetřování člena rodiny, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství, peněžita pomoc v mateřství), které byly do tohoto kalendářního roku zúčtovány. Potvrzení obsahující výše uvedené údaje je organizace povinna vydat podle ust. § 29 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Zaměstnanci, popřípadě zaměstnanci, jehož zaměstnání skončilo, na jeho žádost, okresní/Pražské správě sociálního zabezpečení na její žádost. Potvrzení je organizace povinna vydat do 8 dnů od obdržení žádosti.

P O T V R Z E N Í
o studiu, pro účely posouzení výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti
(Potvrzení nutno doložit nejpozději spolu s Přehledem)

Jméno a příjmení:	Rodné číslo:
Je od studentem střední / vysoké školy *).

.....
Datum

.....
Podpis a razítko školy

P O U Ě N Í

Pokvrzení slouží pro posouzení výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti ve smyslu ust. § 9 odst. 6 písm. e) zák. č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 13a odst. 8 zák. č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

*) nehodí se škrtněte

8

Příloha č. 8

Nejdůležitější údaje pro rok 2008 a 2009 v oblasti sociálního zabezpečení OSVČ

	2008	2009
Min. MVZ –hlavní SVČ	5 390	5 889
- vedlejší SVČ	2 156	2356
Sazba pojistného na DPPNSPZ	29,6 %	29,2 %
Min. záloha na DPPNSPZ – hlavní SVČ	1 596	1 720
- vedlejší SVČ	639	688
Rozhodná částka	51 744	56 532

MVZ měsíční vyměřovací základ

DPPNSPZ důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti